

Pacsai Általános Iskola

Házirend

2014.

Tartalom

1. Bevezető	3
1.1. Általános rendelkezések	3
2. Az iskolai munkarenddel kapcsolatos rendelkezések.....	3
2.1. <i>A tanulók egészségének, testi épségének megőrzése érdekében szükséges előírások</i>	3
2.2. A gyermek, tanuló távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírás	4
2.3. A térítési díj, tandíj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezések.....	5
2.4. A nem alanyi jogon járó tankönyvtámogatás elve, az elosztás rendje	5
2.5. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái	6
2.5.1. A diákönkormányzattal, osztályközösségekkel kapcsolatos rendelkezések.....	6
2.5.2. A tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái	7
2.6. A gyermekek, tanulók jutalmazásának elvei és formái	8
2.6. 1. A jutalmazás elvei:	8
2.6.2 A jutalmazás formái:	8
2.6.3. A jutalmazás módjai.....	8
2.7. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei	10
2.8. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja és határideje.....	11
2.9. A tanítási órák, foglalkozások közötti szünetek, valamint a főétkezésre biztosított hosszabb szünet időtartama, a csengetési rend	11
2.10. Az iskolai tanulói munkarend.....	12
2.10A tanórai és egyéb foglalkozások rendje.....	12
2.12. A tanulók tantárgyválasztásával, annak módosításával kapcsolatos eljárási kérdések	13
2.13. Az iskola helyiségei, berendezési tárgyai, eszközei és az iskolához, tartozó területek használatának rendje.....	13
2.14. Az iskola által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán kívüli rendezvényeken elvárt tanulói magatartás.....	13
4. Záró rendelkezések.....	14
5. Nyilatkozatok	14
3. Mellékletek:.....	15
3.1. melléklet.....	16
3.2. számú melléklet:.....	58
3. 3. számú melléklet:.....	59
3.4. számú melléklet:.....	60

1. Bevezető

1.1. Általános rendelkezések

1. A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 25§ (2), valamint a 20/2012 EMMI rendelet 5 § előírása értelmében az iskola életével kapcsolatos jogok és kötelezettségek végrehajtásának módját a Házirendben kell szabályozni.
2. A Házirend, valamint az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatának betartása minden tanuló és dolgozó kötelessége.
3. A Házirend előírásai minden olyan esetre vonatkoznak, amikor a tanuló az iskola felügyelete alatt áll. (Az iskola területére való belépéstől, annak elhagyásáig, továbbá a közös rendezvények alatt.)
4. A Házirendet minden beiratkozó tanuló, valamint érdemi változtatás esetén, minden tanuló megkapja.
5. A Házirend megtekinthető az iskolatitkári irodában és a nevelői szobában.

2. Az iskolai munkarenddel kapcsolatos rendelkezések

2.1. *A tanulók egészségének, testi épségének megőrzése érdekében szükséges előírások*

- 1.1. Ha bármilyen rendkívüli eseményt észlelsz, pl. baleset történik, haladéktalanul szólnod kell a leggyorsabban elérhető pedagógusnak.
- 1.2. A tanév első tanítási napján osztályfőnököd tájékoztat a baleseti és tűzvédelmi szabályokról:
  - Az épületben úgy viselkedj, és úgy közlekedj, hogy ne veszélyeztesd se magad, se társaid testi épségét. A lépcsőházban mindig a jobb oldalon menj, hogy az ellenkező irányból jövőknek is legyen helyük.
  - Tűzveszélyes anyagot (gyufát, petárdát, öngyújtót, stb.) az iskolába hoznod, ill. az iskola által szervezett iskolán kívüli programokra elvinned tilos!
  - Sérülést okozó, veszélyes tárgyakat az iskolába hoznod, ill. az iskola által szervezett iskolán kívüli foglalkozásokra elvinned tilos!
  - Az iskola udvarán kavicsot, köveket dobálnod, az épület ablakain bármilyen tárgyat kidobnod tilos!
  - Az udvari játékokat csak tanítód felügyelete mellett használhatod!
- 1.3. Sajátos baleseti és tűzvédelmi szabályok vonatkoznak a technika, fizika, számítástechnika, testnevelés és kémia órákra, ezeket szaktanáraid ismertetik veled az első tanórán.
- 1.4. Az iskola egész területén rágógumizod, olajos magvakat fogyasztanod tilos!
- 1.5. Alkoholt, drogot fogyasztanod, dohányoznod tilos!

2.2. A gyermek, tanuló távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírás

A tanulói késések kezelési rendje

A napló bejegyzései szerint az iskolából rendszeresen késő tanuló szüleit az osztályfőnök értesíti, ismétlődés esetén behívja az iskolába. A magatartási jegy kialakításánál a rendszeres késéseket figyelembe kell venni.

A tanuló tanítási óráról való késését, a késés percekben számított időtartamát és a tanuló hiányzását a pedagógus a naplóba bejegyzi. A mulasztott órák igazolását az osztályfőnök végzi. Az igazolatlan mulasztások háttérének felderítésében az osztályfőnök az igazgatóhelyetttel és az ifjúságvédelmi felelőssel együtt jár el, szükség esetén kezdeményezik a Házirendbe foglalt eljárást.

A mulasztás igazolására vonatkozó helyi rendelkezések

A Nkt. 45-46. és 72 §. a tanuló és a szülő kötelességeit részletezi a tankötelezettség teljesítéséről.

A mulasztás igazolása a 20/2012 EMMI rendelet 51. § alapján történik a következők szerint:

1. Mulasztását igazoltnak kell tekinteni:

- a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére – a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,
- a gyermek, a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a gyermek, a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni

Ezekon felül:

- ha a tanuló előzetes engedélyt kapott a távolmaradásra,
- 1-1 tanítási órára szaktanár,
- 3 tanítási napról osztályfőnök,
- ennél több napról /pl.: üdülés esetén/ az igazgató adhat engedélyt.

A távolmaradásról előzetes engedélyt a szülőnek kell kérnie a tájékoztató füzetben keresztül. A távolmaradás igazolása más formában nem fogadható el.

A tanuló előzetes engedélykérés nélkül csak indokolt esetben maradhat távol az iskolai foglalkozásokról /pl.: betegség, hivatalos idézés, közlekedési nehézségek, élősdivel való fertőzöttség, stb./ A beteg tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési - oktatási intézményt. Azt, hogy a tanuló egészséges, az orvosnak kell igazolnia a tanuló tájékoztató füzetében. Ezen igazolást a tanuló köteles a betegséget követő első napon osztályfőnökének, vagy az iskola igazgatójának, igazgatóhelyettesének bemutatni.

2. Eljárások igazolatlan mulasztás esetén:

Ha a tanuló távolmaradását nem igazolta, mulasztása igazolatlan. Az iskola, köteles a szülőt értesíteni a tanuló első igazolatlan mulasztásakor. Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. 10 igazolatlanul mulasztott óra esetén

az intézményvezető értesíti a gyermekjóléti szolgálatot és a gyámhatóságot. 30 igazolatlan óra esetén a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot, valamint a gyermekjóléti szolgálatot. szabálysértési hatóság eljárást indít a törvényes gondviselővel szemben. Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása eléri az ötven órát, az igazgató értesíti az illetékes gyámhatóságot.

2.3. A térítési díj, tandíj befizetésére, visszafizetésére vonatkozó rendelkezések

1. Az iskolában a térítési díj és tandíj ellenében folyó oktatási tevékenységeket tanévenként az iskolai munkatervben kell meghatározni.

2. A jogszabályi előírások alapján az iskola fenntartója által megállapított szabályok szerint az oktatással összefüggő térítési díjak és tandíjak mértékéről és az esetleges kedvezményekről tanévenként az iskola igazgatója dönt.

Döntés előtt ki kell kérni:

- a nevelőtestület,
- a szülői munkaközösség véleményét,

vagy a döntéshez be kell szervezni:

- a nevelőtestület,
- az SZM egyetértését.

3. A térítési és tandíjakat évente, vagy félévente, vagy minden hó 15 napjáig előre kell személyesen az iskola titkárságán befizetni. Indokolt esetben a befizetés határidejéről az igazgató engedélye alapján el lehet térni.

4. Az előre befizetett térítési díjak visszafizetéséről postai úton az étkeztetést ellátó gondoskodik, ha

- a tanuló tanulói jogviszonya megszűnik,
- tartósan 1 hónapot igazoltan hiányzik, és a térítésdíjas foglalkozáson nem tud részt venni.

5. Az étkezési térítési díjakat havonta előre, minden hónap 15. napjáig kell befizetni. 15-ét követően csak az a tanuló étkezhet, akinek térítési díjhátraléka nincsen.

6. Az étkezés igénybe vételét lemondani legalább 1 nappal előbb kell. A hiányzást követően ugyancsak jelezni kell az élelmezésvezetőnek, hogy a tanuló melyik naptól kívánja újra igénybe venni az étkezést.

Az étkeztetést ellátó az igénybe vett étkezésre előre beszedett díjat túlfizetésként a következő hónapra beszámolja.

2.4. A nem alanyi jogon járó tankönyvtámogatás elve, az elosztás rendje

Intézményünk rendelkezésre bocsájtja a pedagógus kézikönyvek, valamint a tartós tankönyvek iskolai kölcsönzésének lehetőségét igénylések alapján.

Az iskolai tankönyvrendelés rendjét a mindenkor hatályos EMMI rendelet teljes körűen szabályozza.

2.5. A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

2.5.1. A diákönkormányzattal, osztályközösségekkel kapcsolatos rendelkezések

- Iskolánkban a gyermeki jogok érvényesülésének biztosá a diákönkormányzatot segítő felnőtt. Ha jogaid gyakorlásában sérelem ér, elsősorban osztályfőnöködhez, másodsorban a diákönkormányzatot segítő felnőttökhöz, harmadsorban az iskola igazgatójához fordulhatsz.
- A diákönkormányzat saját szabályzata alapján működik. A szabályzat elkészítésekor, módosításakor a nevelőtestület az iskola működési szabályzatában meghatározott rend szerint nyilvánít véleményt.
- Az iskola a diákönkormányzat működéséhez az alábbi feltételeket biztosítja: anyagi támogatás iskolai szintű programokhoz, helyiségek az önkormányzat megbeszéléseihez, kellékek az iskolaújság előállításához, sokszorosításához, önkormányzati faliújság.
- A diákönkormányzat évenkénti döntése alapján részt vesz az iskolai programok szervezésében, tervezésében, önálló programokat szervezhet.
- A diákönkormányzat évenként egy tanítás nélküli munkanap programjáról dönt, melyről a nevelőtestület az éves program elfogadásakor nyilvánít véleményt. Ezért célszerű, ha a diákönkormányzat az előző tanév utolsó napjáig dönt erről.

Jogaid gyakorlásához szükséges információkat

- Az osztályfőnöködtől (többek között az osztályfőnöki órákon),
- A szüleidtől (szülői értekezletek, fogadóórát követően),
- Iskolagyűlésen,
- Diákönkormányzaton keresztül,
- A diákönkormányzat faliújságján keresztül kaphatod meg.

Az iskola életével kapcsolatos bármely kérdésben véleményt nyilváníthatsz

- Bármely osztályfőnöki órán.
- Az osztályképviselőn keresztül a diákönkormányzati üléseken,
- A diákközgyűlésen a diákönkormányzat működési szabályzatában foglaltak szerint.

Véleményedet a diákönkormányzati képviselőd útján is elmondhatod.

Kérdést intézhetsz

- Az iskola igazgatójához
- Az SZM - hez, vagy az SZM vezetőségéhez bármikor, amikor az ülésezik. Az ülések időpontjáról a hirdetőtabláról tájékozódhatsz.

Tanulmányaidat, személyedet érintő kérdésekről tájékoztatást bármikor osztályfőnöködtől, szaktanáraidtól kaphatsz.

A témazáró dolgozatok időpontját egy héttel előbb közlik veled tanáraid. Egy nap maximum kettő témazáró dolgozatot írathatnak veled. Hatodik órában csak akkor kell témazáró dolgozatot írnod, ha az adott tárgyból az órarendben nincs 1-5. órád.

2.5.2. A tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

Iskolánk a gyermek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

Családlátogatás

Feladata a gyermek családi hátterének, körülményeinek megismerése illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

Szülői értekezlet

Feladata a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása és a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi oktatáspolitikai alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatója felé.

Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)

Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő-oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról. Tájékoztató füzet, ellenőrző könyv.

Telefon:

Ha a gyereket baleset éri, vagy megbetegedett, telefonon értesíteni kell a szülőt. Ennek érdekében az osztályfőnököknek tanév elején célszerű elkészíteni egy elérhetőségi jegyzéket, amit időnként aktuális adatokkal kell kiegészíteni.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- osztály-család közös programok
- szülői munkahelyeken üzemlátogatás
- családi játékos vetélkedők

2.6. A gyermekek, tanulók jutalmazásának elvei és formái

2.6.1. A jutalmazás elvei:

Az a tanuló, aki tanulmányi munkáját tartósan kiemelkedően végzi, kiemelkedő közösségi munkát végez, példamutató magatartást tanúsít, kimagasló sportteljesítményt ér el, vagy kulturális tevékenységével, versenyeken, pályázatokon elért eredményeivel hozzájárul a Pacsai Általános Iskola jó hírnevének megőrzéséhez dicséretben, vagy jutalomban részesül.

2.6.2 A jutalmazás formái:

2.1. Dicséreték

Iskolánkban elismerésként a szóbeli dicséreték mellett a következő írásos dicséreték adhatók, melyet a tájékoztató füzetbe és az osztálynaplóba be kell jegyezni:

- szaktanári,
- napközis nevelői,
- osztályfőnöki,
- igazgatóhelyettesi,
- igazgatói,
- nevelőtestületi

2.2. Jutalmak:

Eredményes munkájukért a tanulók oklevelet, könyvutalványt, könyvet, pénzt, illetve táborozást, kirándulást, vagy a táborozás, kirándulás költségeihez hozzájárulást kaphatnak.

2.3. Az iskola és a Diákönkormányzat által alapított díjak:

- *"Az év alsós tanulója"* díj
- *"Az év tanulója"* díj,
- *"Az év sportolója"* díj

2.6.3. A jutalmazás módjai

2.6.3.1. A tanév során adható jutalmak

A tanév ideje alatt egyes versenyeken, pályázatokon, közösségi, kulturális rendezvényeken nyújtott kiemelkedő szereplésért dicséreték adhatók, melyet a dicséret adója egyedi elbírálás

alapján dönt el. Az igazgató helyettesi és annál magasabb szintű dicséreteket az osztályfőnökök és a szaktanárok kezdeményezhetik. A dicséreteket az odaítéléstől számított egy héten belül kell átadni az adott közösség nyilvánossága előtt, azaz a szaktanári és az osztályfőnöki dicséretet osztályközösség, a napközis nevelői dicséretet a napközis csoport, az igazgatóhelyettesi, igazgatói és nevelőtestületi dicséretet az iskola tanulói közössége előtt.

2.6.3.2. A tanév végén adható jutalmak

Az iskola pedagógusai által javasolt és a nevelőtestület által odaítélt jutalmak, melyek a tanévzáró ünnepélyen adhatók, ill. a nyolcadik osztályos tanulók esetén a ballagási ünnepélyen adhatók át a következők:

- Kiváló tanulmányi munkáért oklevelet és könyvutalványt, ill. könyvet kaphat az az 1. évfolyamos szövegesen értékelt tanuló, aki a tanév során kiemelkedő teljesítményt nyújtott, valamint az az alsó tagozatos tanuló, akinek az év végén a bizonyítványban minden tantárgyból jeles, ill. kitűnő osztályzat szerepel és a magatartása példás, vagy jó.

- Jeles szintű tanulmányi munkáért oklevelet és könyvet illetve könyvutalványt kaphat az az 1-4. évfolyamos tanuló, akinek a tanév végén a bizonyítványban legfeljebb 1 tantárgyból jó, magatartásból pedig legalább jó osztályzat szerepel.

- Felső tagozatban az a tanuló, akinek jeles és kitűnő osztályzatai mellett max. 2 jó osztályzata szerepel és magatartása legalább jó.

- Nevelőtestületi dicséretben részesül az a 1-8. évfolyamos tanuló, aki egész éves kitartó, szorgalmas tanulmányi munkája mellett, kiemelkedő kulturális és/ vagy közösségi tevékenységet folytat, tanulmányi és/vagy kulturális és/vagy sport versenyeken vesz részt.

- Kiváló közösségi munkáért, oklevelet és könyvutalványt, ill. könyvet az a 8. osztályos tanuló kaphat, akinek magatartása legalább jó és iskolai szintű kulturális, közösségi, sport rendezvényeken vagy azok lebonyolításában aktívan, eredményesen vett részt.

2.6.3.3. Az iskola, és a DÖK által alapított díjak:

- **„Az év alsós tanulója”** díjat az a 4. osztályos tanuló kaphatja, akinek folyamatosan kiemelkedő a tanulmányi munkája, megyei szintű, illetve egyéb szervezésű tanulmányi versenyeken eredményesen szerepel és példamutató magatartást tanúsított.

- **"Az év tanulója"** díjat az a 8. osztályos tanuló kaphatja, akinek tanulmányi eredménye folyamatosan kiemelkedő, megyei szintű, illetve egyéb tanulmányi versenyeken vagy művészeti versenyeken eredményesen szerepel, magatartása példás.

„Az év alsós tanulója” és **„Az év tanulója”** díjat a nevelőtestület bármely tagjának indoklással együtt előterjesztett javaslata alapján a nevelőtestület ítéli oda.

- **"Az év sportolója"** díjat az a 8. osztályos tanuló kaphatja, akinek testnevelésből jeles osztályzata van, aki: több éves sportolói múlttal rendelkezik és a diákolimpiákon rendszeresen részt vett, legalább egy megyei szintű sportversenyen dicséretesen helyt állt, legalább jó magatartású.

A díjat a nevelőtestület bármely tagjának indoklással együtt előterjesztett javaslata alapján a nevelőtestület ítéli oda

A díj odaítélésének feltétele az összes fenti szempont teljesülése.

Mindhárom díj esetén a jutalom oklevél, pénz vagy tárgyjutalom és plakett. A jutalom értékéről a tantestület adott évben dönt.

A nevelőtestület dönthet úgy, hogy

- megosztva adja ki, illetve
- az adott tanévben a díjak valamelyikét nem ítéli oda.

2.7. A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

1. Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat megszegi, igazolatlanul mulaszt, tanulókhöz nem méltó magatartást tanúsít, fegyelmező intézkedésben részesítendő. A fegyelmező intézkedés nem megtorló jellegű, hanem súlyosabb fegyelemsértések megelőzésére szolgál, mint nevelési eszköz.

A fegyelmező intézkedések szóban és írásban a következők lehetnek:

- szaktanári figyelmeztetés, szaktanári intés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- igazgatóhelyettesi intés,
- igazgatói intés.
- eltiltás közösségi programokon, valamint kirándulásokon való részvételről; az eltiltás időtartamát az intézmény vezetője hagyja jóvá

Az írásos intések előtt szóbeli figyelmeztető intézkedésben, vagy írásos figyelmeztetésben kell részesíteni a tanulót, kivéve, ha a cselekmény súlya azonnali írásos intést tesz szükségessé. Az igazgatói intést a tantestület bármely tagja kezdeményezheti. A fegyelmező intézkedéseket a tanuló tájékoztató füzetébe és az osztálynaplóba be kell írni.

2. Fegyelmi büntetések:

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény, valamint a 20/2012 EMMI rendelet szabályozza az egyeztető eljárást és a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségét. Amennyiben a károkozás szándékossága megállapítható az okozott kár megtérítésén túl a tanuló fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, ill. megvonása
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába.

A felelősségre vonás eljárás módjára és formájára nézve a hatályos jogszabályokban foglalt rendelkezések az irányadók.

2.8. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja és határideje

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit az 1. számú melléklet tartalmazza.

A tanulmányok alatti vizsgák ideje, lebonyolítása, valamint a vizsgákra való jelentkezés módja és határideje a mindenkor hatályos jogszabályoknak (tanév rendje) megfelelően a kijelölt időpontban történik.

2.9. A tanítási órák, foglalkozások közötti szünetek, valamint a főétkezésre biztosított hosszabb szünet időtartama, a csengetési rend

1.1 A tanítási órák kezdetét és végét csengőszó jelzi az alábbiak szerint:

1. óra: 8⁰⁰ - 8⁴⁵
2. óra: 9⁰⁰ - 9⁴⁵
3. óra: 9⁵⁵ - 10⁴⁰
4. óra: 10⁵⁰ - 11³⁵
ebéd alsó tagozat
5. óra: felső tagozat 11⁴⁵ - 12³⁰ *ebéd felső t.*; alsó tagozat 11⁵⁵ - 12⁴⁰
6. óra: 12⁵⁰ - 13³⁵
7. óra: 13³⁵ - 14²⁰
8. óra: 14³⁵ - 15²⁰
9. óra: 15²⁵ - 16¹⁰

A délutáni foglalkozások és a foglalkozások közötti szünetek rendje:

A délutáni foglalkozások kezdete előtt legfeljebb 15 perccel korábban érkezhetsz vissza. Az ennél hosszabb várakozási időt a tanulószobán kell eltöltened. A foglalkozás befejezését követően el kell hagynod az iskola területét.

1.2 A rövid szünetek kivételével – az ügyeletes pedagógus döntése szerint- a folyósokon, a zsibongóban vagy az udvaron tartózkodj.

1.3 Az iskolába érkezésedet követően, valamint a tanítási idő alatt tanárod engedélye nélkül nem hagyhatod el az intézményt.

1.4 Óráközi szünetekben csak a hetesek és a felelősök maradhatnak a tantermekben. A folyosón, udvaron csak olyan játékot szabad játszani, amely a saját és más tanuló testi épségét nem veszélyezteti, anyagi kárt nem okoz. A tanteremben és a folyosón ne labdázz, az épületben ne fuss!

1.5 A szünetekben az ügyeletes nevelők ügyelnek. Köteles vagy nekik engedelmeskedni!

1.6 Jelző csengetés után az udvaron, vagy a tanterem előtt kell sorakoznod, és a terembe érkezésedet követően fegyelmezetten várd az órát tartó pedagógust! Ügyelj a tantermek közösen kialakított rendjére! A szaktantermek rendjét szaktanáraid ismertetik a tanév első óráján.

1.7 Ha hetes vagy, a te feladatod, hogy:

- letöröld a szünetben a táblát, gondoskodj krétáról, szellőztesd ki a termet,
- az óra elején jelentsd a tanárodnak a hiányzókat,

- jelentsd az irodán, ha 5 perccel a becsöngetés után sem érkezett tanár az órára,
- ellásd az osztályfőnököd által rád bízott feladatokat,
- a tanítás befejezése után gondoskodj az ablakok, ajtók bezárásáról, hívd fel tanuló társaid figyelmét a padok és a tanterem tisztántartására,
- jelents minden rendellenességet, amit a teremben tapasztalsz.

1.8 Ha helyben étkező vagy, a tanítód, tanárod kíséretében az 1. órát megelőző illetve azt követő szünetben mehetsz be az ebédlőbe reggelizni.

1.9 Az udvaron és a teraszon csak tanári engedéllyel és felnőtt felügyelete mellett tartózkodhatsz délelőtt és délután egyaránt.

2.10. Az iskolai tanulói munkarend

1. *Az iskola munkarendje*

1.1 Az iskolába az első tanítása óra előtt 15 - 30 perccel (7 óra 45 perccig) kell beérkezned, hogy legyen időd reggelizni és az első tanítási órára előkészülni. Az iskola reggel 7 órától tart nyitva. 7 óra 30-ig igénybe kell vened a reggeli ügyeletet. Tantermedbe 7 óra 30 perc után mehetsz fel, kivéve, ha tanítóddal, tanároddal másképp beszélted meg. Az iskola épületét az utolsó tanítási óra befejezése előtt csak osztályfőnököd, távollétében az órát tartó pedagógus írásbeli (tájékoztató füzet) engedélyével hagyhatod el.

1.2 A tanítási órák, iskolai foglalkozások eredményességét fegyelmezett magatartásoddal segítsd, tanítód, tanárod utasítása szerint végezd a feladataidat! Ha szükséged van rá, kérj tanítótól, tanárodtól segítséget! Vedd figyelembe, hogy a tanítási órán, foglalkozásokon társaidnak is joga, hogy nyugodt körülmények között tanulhassanak, dolgozhassanak, munkájukban te sem zavarhatod őket! A tanítási órák előkészítésében, lezárásában tanítód, osztályfőnököd, szaktanáraid útmutatása szerint vegyél részt!

2.10A tanórai és egyéb foglalkozások rendje

- A foglalkozások 16¹⁰-ig tartanak. Ha neked rendszeresen, vagy egy-egy alkalommal előbb kell menned, szüleid írásbeli kérelmét kérjük. A foglalkozások után, 16³⁰ óráig bent maradhatsz a délutáni felügyeleten, ekkor a rád vigyázó pedagógus kísér ki az épületből. Az iskolai szervezett étkezések (reggeli, ebéd, uzsonna) és az ebédlő használatának rendje:

- a kiírásnak megfelelő időpontban az osztályoddal étkezel, és az ebédlőben tartózkodó nevelők felügyelnek rád.

- Az iskolai foglalkozásokról való távolmaradásodat szüleidnek, vagy orvosodnak kell igazolnia.

- Az iskola a szüleiddel írásban a tájékoztató füzetten keresztül tart kapcsolatot.

- A tájékoztató füzet hivatalos okmány, minden nap köteles vagy azt magaddal hozni. Az oda beírt bejegyzéseket szüleidnek, tanáraidnak a lehető legrovidebb időn belül be

kell mutatnod. A tájékoztató füzet állapotát, bejegyzéseit az osztályfőnököd negyedévente ellenőrzi.

2.12. A tanulók tantárgyválasztásával, annak módosításával kapcsolatos eljárási kérdések

A benyújtott szülői nyilatkozatok alapján, a helyi tantervben kínált választási lehetőségek közül valósulnak meg a választható tanórai foglalkozások. Belépő tantárgyak esetén tanévenként - a következő tanévet érintve; a jogszabályban előírt határidőig végezzük el az igényfelmérést.

2.13. Az iskola helyiségei, berendezési tárgyai, eszközei és az iskolához, tartozó területek használatának rendje

A tanulók értékeinek biztonságos megőrzése, az épület berendezési tárgyainak, felszereléseinek védelme érdekében szükséges rendelkezések:

1.1 Kötelességed, hogy az épület berendezési tárgyait, felszereléseit, eszközeit rendeletetés szerűen használd. Ha kárt okozol, szüleidnek a Nk tv. szerint kártérítést kell fizetniük.

1.2 Személyes holmidra te tudsz a legjobban vigyázni:

- Ha a tantermet elhagyjátok, és nincs ott foglalkozás, az osztálytermet zárjátok be, legyen az osztályotoknak kulcsfelelőse.
- Az iskolai munkához nem tartozó dolgokat (*ékszer, telefon...*), saját felelősségedre behozott tárgyakat, eszközöket az iskolában nem használhatod.
- Hang és kép lejátszására, felvételére alkalmas eszközöket lehetőleg ne hozz magaddal, amennyiben mégis, kikapcsolt állapotban le kell adnod az iskolatitkári irodában. Amennyiben nem adod le, a rád vigyázó nevelő köteles azt elvenni, biztonságos helyre elzárni, majd az iskolába érkező szüleidnek visszaadni.

1.3 Ügyelj az épület, a tantermek és az udvar tisztaságára, a hulladékot szelektíven gyűjtve, hulladékgyűjtőbe tedd! Padodban, szekrényedben, polcodon magad tarts rendet tanítód, osztályfőnököd utasítása szerint!

2.14. Az iskola által szervezett, a pedagógiai program végrehajtásához kapcsolódó iskolán kívüli rendezvényeken elvárt tanulói magatartás

1.1. Az iskolai rendezvényeken is tanítód, osztályfőnököd útmutatása szerint viselkedj, magatartásoddal segítsd a rendezvény sikerét, eredményességét, tanítód, osztályfőnököd kérése szerint vegyél részt a rendezvény előkészítésében, lezárásában.

1.2. Az iskolán kívüli programokon a csoportot csak a felügyelő pedagógus engedélyével hagyhatod el.

4. Záró rendelkezések

Jelen Házirendet csak a nevelőtestület módosíthatja a szülői munkaközösség és a diákönkormányzat véleményének kikérésével.

Pacsa, 2014. október 06.

intézményvezető

5. Nyilatkozatok

1. A közalkalmazottak képviselőjében nyilatkozom arról, hogy a Házirend elkészítése során véleményezési jogunkat gyakorolhattuk.

közalkalmazotti képviselő

2. A Pacsai Általános Iskola Szülői Munkaközössége képviselőjében nyilatkozom arról, hogy a Házirend elfogadása előtt a jogszabályban meghatározott kérdések szabályozásával egyetértettünk, illetve véleményezési jogunkat gyakorolhattuk. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem foglaltunk meg.

SZM elnöke

3. A diákönkormányzat képviselőjében nyilatkozom arról, hogy a Házirend elfogadása előtt a jogszabályban meghatározott kérdések szabályozásával kapcsolatban véleményezési és egyetértési jogunkat gyakorolhattuk. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem foglaltunk meg.

DÖK patronáló pedagógus

4. A Házirendet a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalva a Pacsai Általános Iskola Intézményi Tanácsa 2014. év október hó 06. napján tartott gyűlésén véleményezte.

Intézményi Tanács elnöke

5. A Házirend elkészítéséhez az intézményvezető kikérte a fenntartó, a KLIK Zalaegerszegi Tankerülete véleményét.

Tankerületi igazgató

3. Mellékletek:

3.1 Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei (csatolt dokumentáció)

3.2 Ügyeleti rend, az ügyeletes nevelők feladatai

3.3 Az iskola tanulóira vonatkozó magatartási elvárások

3.4 A tornaterem, az öltözők, a szertár és a tornatermi folyosó rendje

3.1. melléklet

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

AZ OSZTÁLYOZÓ VIZSGA ÉVFOLYAMONKÉNTI, TANTÁRGYANKÉNTI KÖVETELMÉNYEI

1. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló képes legyen

- érthetően beszélni, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket;
- egyszerű szóbeli közlések megértésére, utasítások végrehajtására, kérdésekre való válaszadásra;
- meghallgatott vagy olvasott mese, történet elmondására segítséggel;
- az udvarias érintkezés tanult formáinak alkalmazására valóságos szituációkban (köszönés, bemutatkozás, kérés, köszönetnyilvánítás);
- a tanult memoriterek elmondására (2-3 mondóka, 4-5 rövid vers)
- magyar ábécé betűinek fölismerésére, összeolvasására;
- kiejtés szerint írandó szavak, szó szerkezetek, rövid mondatok – a tanuló fejlettségi szintjének megfelelő néma és hangos olvasására;
- másolásra kötött betűkkel írott mintáról, a saját nevének önálló, helyes leírására;
- a j hang helyes jelölésére a taneszközökből megismert szavak körében;
- szavak írására másolással: betűtévesztés, betűcsere, betűkihagyás nélkül.
- a leírt nyelvi anyag fölolvására, javítására összehasonlítással.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel.
- Írása legyen rendezett, pontos.

Matematika

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja;
- számokat ír, olvas 20-as számkörben,
- számfogalom, számok tulajdonságai, biztos számlálás 20-as számkörben (páros, páratlan, számszomszédok).
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- hozzátevés, elvétel tevékenységgel, megfogalmazása szóban
- képes összeadni, kivonni, bontani és pótolni a 20-as számkörben;
- képes egyszerű szöveges feladatot értelmezni, megoldani és a választ megfogalmazni
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a síkbeli alakzatok megkülönböztetésére, alak megnevezésére, csoportosítására (logikai készlet).
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat

Erkölcstan

- A tanuló életkorának megfelelően reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes érzelmileg kötődni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Értzi a szeretetkapcsolatok fontosságát.
- Értzi, hogy a hagyományok fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Képes érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit vizuális, mozgásos vagy szóbeli eszközökkel kifejezni.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

Környezetismeret

A tanuló

- képes az emberi test arányait leírni, a fő testrészeket megnevezni;
- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit;
- képes az élőlények és élettelen dolgok összehasonlítására;
- tiszteli az élővilág sokféleségét
- tud tájékozódni az iskolában és környékén;
- felismeri az évszakos és napszakos változásokat
- ismeri az időjárás elemeit, az ezzel kapcsolatos piktogramokat értelmezi
- természetes és mesterséges anyagok megkülönböztetése a környezet tárgyaiban.
- felismeri a víz halmazállapotait;
- egyszerű megfigyeléseket végez a természetben,
- képes az tapasztalatok rögzítésére rajzzal vagy írásban.

Ének-zene

- A tanulók 30 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből a-c” hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Gyakorolják az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklük.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Ismereteket szereznek a hangszerokről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Vizuális kultúra

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Életvitel és gyakorlat

- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának felismerése, megértése.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések alapján
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok magabiztos alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások felismerése. Az úttesten való átkelés szabályainak alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés és sport

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűségre, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igényé és örömforrássá válása.
- Fesztes tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.
- Az alapvető eséstechnikák felismerése, balesetmentes végrehajtása.
- A tompítás mozdulatának végrehajtása esés közben.
- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.

2. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

- A tanuló érthetően beszéljen, legyen tisztában a szóbeli kommunikáció alapvető szabályaival, alkalmazza őket.
- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit. A kérdésekre értelmesen válaszoljon.
- Aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban.
- Használja a bemutatkozás, a felnőttek és a kortársak megszólításának és köszöntésének udvarias nyelvi formáit. Legyen képes összefüggő mondatok alkotására.
- Követhetően számoljon be élményeiről, olvasmányai tartalmáról.
- Szövegűen mondja el a memoritereket.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét. Írása legyen rendezett, pontos.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a *j* hangot 30–40 begyakorolt szóban.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Legyen tisztában a tanulás alapvető céljával, ítélőképessége, erkölcsi, esztétikai és történeti érzéke legyen az életkori sajátosságoknak megfelelően fejlett.
- Legyen nyitott, motivált az anyanyelvi képességek fejlesztése területén.

Matematika

A tanuló

- képes halmazokat összehasonlítani az elemek száma szerint, halmazt alkotni;
- képes állítások igazságtartalmának eldöntésére, állításokat megfogalmazni;
- halmazok elemeit összehasonlítja, azonosítja, megkülönbözteti, a közös tulajdonságokat felismeri, megnevezi;
- több, kevesebb, ugyanynyi fogalmát helyesen használja;
- néhány elemet sorba rendez próbálgatással;
- számokat ír, olvas 100-as számkörben, Helyi érték fogalma.
- tud római számokat írni, olvasni 100-as számkörben (I, V, X, ~~L~~, C);
- megtalálja számok helyét a számegyenesen,
- meghatározza az egyes, tízes számszomszédokat;
- képes természetes számok nagyság szerinti összehasonlítására;
- tud kétjegyű számokat képezni, helyi érték szerint bontani;
- a matematikai jeleket +, -, •, :, =, <, >, ( ) helyesen használja;
- képes összeadni, kivonni, szorozni, osztani 100-as számkörben;
- ismeri a szorzótáblát a 100-as számkörben;
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét;
- képes szöveges feladatot értelmezésére, megjelenítésére rajz segítségével, leírására művelettel;
- megkülönbözteti a páros és páratlan számokat;
- képes szimbólumok használatára matematikai szöveg leírásánál, az ismeretlen szimbólum kiszámítására;
- figyelme tudatosan irányítható;
- ismerete az egyenes és görbe vonalakat;
- képes a test és a síkidom megkülönböztetésére;
- tud testeket építeni szabadon és megadott feltételek szerint;
- képes tájékozódni, ismeri az irányokat;
- képes a hosszúság, az űrtartalom, a tömeg és az idő mérésére;
- ismeri a szabvány mértékegységeket: cm, dm, m, cl, dl, l, dkg, kg, perc, óra, nap, hét, hónap, év.
- képes átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között;
- felismeri a mennyiségek közötti összefüggéseket;
- mérés során helyesen használja a mérőeszközöket;

- felismeri növekvő és csökkenő számsorozatok szabályát, tudja a sorozatot folytatni;
- felismeri a számpárok közötti kapcsolatokat;
- képes a változásokat észrevenni, szóban kifejezni;
- tud adatokról megállapításokat megfogalmazni.

Erkölcstan

- A tanuló ismerje saját külső tulajdonságait, legfontosabb személyi adatait.
- Érzelmileg kötődjön környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- Tudjon kapcsolatba lépni és kommunikálni környezete tagjaival, különféle beszédmódokat tudjon alkalmazni.
- A beszélgetés során tartsa be az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Ismerje a családi, rokonsági kapcsolatokat.
- Érezze, hogy a hagyományok, ünnepek fontos szerepet játszanak a közösségek életében.
- Ismerje lakóhelyét, a környezetében élő növényeket és állatokat.
- Érezze, hogy ő is felelős a körülöttünk lévő élővilágért.
- Tudja érzéseit, gondolatait és fantáziaképeit kifejezni.
- Tudja megkülönböztetni egymástól a valóságos és a mesevilágot.

Környezetismeret

A tanuló

- képes az emberi test nemre és korra jellemző arányait leírni, a fő testrészeket megnevezni;
- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit;
- képes a mesterséges és természetes életközösség összehasonlítására;
- tiszteli az élővilág sokféleségét, felismeri a természetvédelem fontosságát;
- tud tájékozódni az iskolában és környékén;
- felismeri az évszakos és napszakos változásokat és kapcsolja ezeket az életmódbeli szokásaihoz;
- ismeri az időjárás elemeit, az ezzel kapcsolatos piktogramokat értelmezi; ismeri az időjáráshoz illő szokásokat;
- képes a használati tárgyak és gyakori, a közvetlen környezetben előforduló anyagok csoportosítására tulajdonságaik szerint;
- felismeri a kapcsolatot az anyagi tulajdonságok és a felhasználás között;
- meg tudja különböztetni a mesterséges és természetes anyagokat;
- felismeri a halmazállapotokat;
- egyszerű megfigyeléseket végez a természetben, képes egyszerű vizsgálatok és kísérletek kivitelezésére;
- képes az eredmények megfogalmazására, ábrázolására;
- igényli az ok-okozati összefüggések keresését a tapasztalatok magyarázatára.

Ének-zene

- A tanulók 30 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni a kapcsolódó játékokkal emlékezetből a–d” hangterjedelemben. Csoportosan bátran, zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek, képesek az új dalokat rövid előkészítést követően hallás után könnyedén megtanulni.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Érzik az egyenletes lüktetést, tartják a tempót, érzékelik a tempóváltozást. A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A tanult zenei elemeket (ritmus, dallam) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, ötvonalas kotta). A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjéről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklük. Megfelelő előkészítés után ilyeneket kiegészítenek, rögtönöznek.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni, megfigyelésekkel tapasztalatokat szereznek, melyek esztétikai és egyszerű zenei elemzés alapjául szolgálnak. Fejlődik hangszínhallásuk és formaérzékük. Ismereteket szereznek a hangszerekről. Szívesen és örömmel hallgatják újra a meghallgatott zeneműveket.

Vizuális kultúra

- Képzelőerő, belső képalkotás fejlődése.
- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- Az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználat, a környezettudatosság szempontjainak egyre szélesebb körű figyelembevételével.
- A közvetlen környezet megfigyelése és értelmezése.
- A képalkotó tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- Téralkotó feladatok során a személyes térbeli szükségletek felismerése.
- Alkotótevékenység és látványok, műalkotások szemlélése során néhány forma, szín, vonal, térbeli hely és irány, felismerése, használatára.
- Médiumok azonosítása, igény kialakítása a médiahasználat során a tudatosabb választásra, illetve reflektív médiahasználat.
- Médiaélmények változásának és mediatapasztalattá alakíthatóságának felismerése.
- A médiaszövegek néhány elemi kódjának (kép, hang, cselekmény) azonosítása, illetve ezzel kapcsolatos egyszerű összefüggések felismerése (pl. médiaszövegek emberek által mesterségesen előállított tartalmak, kreatív kifejező eszközöket használnak, amelyek befolyásolják azok hatását).
- A személyes kommunikáció és a közvetett kommunikáció közötti alapvető különbségek felismerése.
- Az életkorhoz igazodó internetes tevékenységek gyakorlása és az abban rejlő veszélyek felismerése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

Életvitel és gyakorlat

- A természeti, a társadalmi és a technikai környezet megismert jellemzőinek felsorolása.
- Tapasztalatok az ember természetátalakító (építő és romboló) munkájáról.
- A család szerepének, időbeosztásának és egészséges munkamegosztásának megértése, káros sztereotípiák lebomlása.
- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Alapvető háztartási feladatok, eszközök, gépek és az ezekkel kapcsolatos veszélyforrások ismerete.
- Példák ismerete az egészséges, korszerű táplálkozás és a célszerű öltözködés terén.
- A hétköznapi életben használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Anyagalakításhoz kapcsolódó foglalkozások megnevezése, az érintett szakmák, hivatások bemutatott jellemzőinek ismerete.
- Célszerű takarékoság lehetőségeinek ismerete.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálas anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- Építés mintakövetéssel és önállóan.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- A közlekedési veszélyforrások tudatosulása. Az úttesten való átkelés szabályainak tudatos alkalmazása. A kulturált és balesetmentes járműhasználat (tömegközlekedési eszközökön és személygépkocsiban történő utazás) szabályainak gyakorlati alkalmazása.
- Az alkalmakhoz illő kulturált viselkedés és öltözködés.

Testnevelés és sport

Előkészítő és preventív mozgásformák

- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek felismerése, pontos végrehajtása.
- A testrészek megnevezése.
- A fizikai terhelés és a fáradás jeleinek felismerése.
- A szív és az izomzat működésének elemi ismeretei.

- Különbségtétel a jó és a rossz testtartás között álló és ülő helyzetben, a medence középhelyzete beállítása.
- Az iskolatáska gerinckímélő hordása.
- A gyakorláshoz szükséges térformák ismerete gyors és célszerű kialakításuk.
- A testnevelésórák alapvető rendszabályai, a legfontosabb veszélyforrásai, balesetvédelmi szempontjai ismerete.
- Fegyelmezett gyakorlás és odafigyelés a társakra, célszerű eszközhasználat.
- Az aktív-mozgásos relaxáció gyakorlatainak felismerése. A mozgás és a nyugalom harmóniájának felfedezése önmagára és másokra vonatkoztatva.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások folyamatos végrehajtása egyszerű kombinációkban a tér- és energiabefektetés, valamint a mozgáskapcsolatok sokrétű felhasználásával.
- A játékszabályok és a játékszerepek, illetve a játékfeladat alkalmazása.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák mozgásmintáinak végrehajtási módjainak, és a vezető műveletek tanulási szempontjainak ismerete.
- Fejlődés az eszközök biztonságos és célszerű használatában.
- A feladat-végrehajtások során pontosságra, célszerűsége, biztonságra törekvés.
- A sporteszközök szabadidős használata igényné és örömforrássá válása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Feszés tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Stabilitás a dinamikus és statikus egyensúlyi helyzetekben talajon és emelt eszközökön.
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A tanult tánc(ok) és játékok térformáinak megvalósítása.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása, azok vezető műveleteinek ismerete.
- Különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása változó körülmények között, illetve játékban.
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyökatléтика játékaiban.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alapttechnikai és taktikai feladatmegoldásaiban

- Az alapvető manipulatív mozgáskészségek elnevezéseinek ismerete.
- Tapasztalat azok alkalmazásában gyakorló és feladathelyzetben, sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A játékfeladat megoldásából és a játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A csapatérdek szerepének felismerése az egyéni érdekekkel szemben, vagyis a közös cél fontosságának tudatosulása.
- A sportszerű viselkedés néhány jellemzőjének ismerete.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Az általános úszodai rendszabályok, baleset-megelőzési szempontok ismerete, és azok betartása.
- Tudatos levegővétel.
- Kellő vízbiztonság, hason és háton siklás és lebegés.
- Bátor vízbeugrás.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Használható tudás természetben végzett testmozgások előnyeiről és problémáiról.
- A természeti környezetben történő sportolás néhány egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályának ismerete.
- A sporteszközök kreatív felhasználása a játéktevékenység során.
- Az időjárási körülményeknek megfelelően öltözködés okainak ismerete.

3. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

A tanuló

- értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait;
- aktivizálja a szókincsét a szövegalkotó feladatokban;
- használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat; beszédstílusát igazítsa beszélgető partneréhez;
- kapcsolódjon be a csoportos beszélgetésbe, történetalkotásba, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe;
- felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget; felolvasása értelmező, az írásjelek szerint tagolt, hanglejtése és tempója az élőbeszédhez közelítő legyen;
- életkorának megfelelő témájú és szövegnehézségű olvasmányt értsen meg néma olvasás útján;
- a memoriterek szöveghűen mondja el;
- adott vagy választott témáról 5-8 mondatos elbeszélő fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával;
- nevezze meg és jelölje megfelelően a tanult mondatfajtákat;
- ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is;
- a begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat; írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.

Matematika

A tanuló

- képes adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- tud 1000-es számkörben számokat írni, olvasni,
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 4, 10 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére szöveggel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 1000-es számkörben,
- alkalmazza a matematika különböző területein az ésszerű becslést és a kerekítést,
- képes pontosan számolni fejből száz-as számkörben,
- biztosan ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- tud írásban háromjegyű számokat összeadni, kivonni, szorozni egyjegyű számmal
- szöveges feladatokat megold a megoldási algoritmus alkalmazásával (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata)
- képes növekvő és csökkenő számsorozatok szabályának felismerésére, a szabály követésére,
- ismeri és használja a szabvány mértékegységeket: km, cl, hl, g, t, másodperc.
- egyszerű gyakorlati példák esetén képes a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- megérti a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismeri a kockát, téglateetet,
- tudja megmérni a négyzet és a téglalap területét.

Erkölcstan

A tanuló

- ismeri saját külső és belső tulajdonságait, szokásait, érzelmeit és indulatait;
- elfogadja mások véleményét önmagáról;
- képes felsorolni hősokeket, példaképeket;
- ismeri és alkalmazza a párbeszéd szabályait;
- ismeri az osztályközösséget, mint hovatartozási csoportot;
- ismeri a közösség szabályait, szokásait és hagyományait,
- ismer jelképeket, népszokásokat Magyarországon;
- ismer a Magyarországon együtt élő kulturális közösségek szokásait
- elemi szinten felismer képekről nevezetes építményeket, tisztában van ezek védelmének fontosságával.

Környezetismeret

A tanuló

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére;
- az életkorának megfelelően, a helyzethez illően felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére;
- képesség adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására;
- képes a fenntartható életmód jelentőségének magyarázatára konkrét példán keresztül;
- értelmezi a hagyományok szerepét a természeti környezettel való harmonikus kapcsolat kialakításában, illetve felépítésében;
- képes az élőlények szerveződési szintjeinek és az életközösségek kapcsolatainak a bemutatására, az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;

Ének-zene

- A tanulók 30 dalt (25 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-d'' hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, kánon).
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort és több szólamban ritmus kompozíciót alkotni. A tanult szolmizációs hangokból dallamfordulatokat improvizálnak, kérdés-felelet jellegű formaegységeket alkotnak a tanult dalok hangkészlete alapján lalázva vagy szolmizálva is.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, vonalrendszer). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és hangjegyről csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszereket. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit (azonosság, hasonlóság, különbözőség) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A harmadik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik.

Vizuális kultúra

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetészerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.

Életvitel és gyakorlat

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).

- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.

Testnevelés és sport

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energia befektetéssel, eszközzel, társakkal.
- Részben önállóan tervezett 3-4 torna- és/vagy tánclem összekötése.
- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Gurulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet tartása.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- A sportszerű viselkedés értékévé válása.
- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.
- Az saját agresszió kezelése.
- A szabadtéren, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

4. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

Beszéd-készség, szóbeli szövegalkotás és a megértés fejlesztése

- Rendelkezzen életkorának, képességeinek megfelelő aktív-, és passzív szókinccsel.
- Legyen képes gondolatainak tartalmilag, és grammatikailag pontos megfogalmazására, a beszéd hangzásának, stílusának és kifejező erejének helyes megválasztására.
- A választott témáról minimum 8-10 mondatot legyen képes megfogalmazni.
- Ismerje, és alkalmazza a tanult kommunikációs helyzetekhez kapcsolódó ismereteket.
- Tudjon beszélgetést kezdeményezni, illetve bekapcsolódni meglévő szituációkba, vitába.

Olvadás, az írott szöveg megértése

- Legyen képes a szöveg típusának megfelelő folyamatos, kifejező olvasásra, az olvasási stratégiák alkalmazására, a biztos olvasási készség, az értő olvasásra.
- A tanuló legyen képes az olvasott szöveg tartalmához kapcsolódó feladatok megoldására.

Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése

- Legyen jártas a szövegelemzésben, az irodalmi mű befogadásában, az érzelmi tartalmak (pl. öröm, izgalom, várakozás, azonosulás) átélésében.
- Ismerje az olvasmányok tartalmához kapcsolódva a nemzeti kultúra hagyományait.
- Értse, és ismerje a magyar és világirodalmi népköltészeti, műköltészeti alkotásait, legyen képes az olvasottak megértésére, feldolgozására, a tartalom rövid szóbeli megfogalmazására, elkészített vázlat alapján.
- Sajátítsa el az irodalmi ismereteket.
- Legyen képes a feldolgozott versek, vers részletek, prózai szövegrészek, irodalmi fogalmak, kifejezések memorizálására.

Az íráshasználat fejlesztése

- Legyen képes az írás eszközszintű használatára, a különböző módszertani fokozatokban (másolás, tollbamondás... stb.).
- A lendületes írástempó mellett ügyeljen a helyességre, az íráskép rendezettségére, esztétikumára, egyéniességére.

Fogalmazási alapismeretek

- Az önkifejezés iránti igény erősítése, különféle formáinak és lehetőségeinek ismerete, megvalósításának támogatása.
- Ismerje az egyes műfajok (elbeszélés, leírás, jellemzés... stb.) tartalmi, formai sajátosságait.
- A tanult fogalmazási ismeretek felhasználása a különböző műfajú fogalmazás készítésekor.
- Rendelkezzen a tanuló, megfelelő szókinccsel az adott témához illő szógyűjtéshez, vázlatkészítéshez, szövegalkotáshoz.
- Legyen képes minimum 8-10 összefüggő, címről szóló mondat megfogalmazására, amely megfelel a műfaji-, tartalmi, formai követelményeknek.
- Segítséggel legyen képes hibáinak felismerésére, javítására.

Nyelvtani és nyelvhelyességi ismeretek tudatosítása és alkalmazása: mondatfajták, szavak, szófajok

- Ismerje fel, nevezze meg, a tanult nyelvtani szabályokat, illetve alkalmazza azokat.
- Ismerje fel a különböző mondatfajtákat, szófajokat, rendelkezzen jártassággal ezek alkalmazásában.
- Legyen képes az önálló feladatvégzésre, szabályalkalmazásra, önellenőrzésre a nyelvi feladatok végzése során.
- Legyen birtokában a nyelvi tudatosságnak, a helyes nyelvhasználatnak.

Helyesírási szabályok ismerete és alkalmazása

- Írásbeli munkái legyenek rendezettek, áttekinthetőek, a helyesírási szabályoknak megfelelőek.
- Alkalmazza a tanult helyesírási alapelveket.

- Hibáit önellenőrzés, illetve segítség után tudja javítani.

Az ítéłőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése

- Legyen képes a történetek megértésére, logikai-, ok-okozati összefüggések meglátására, saját vélemény megfogalmazására.
- A művek dramatizálása során tudja beleélni magát a helyzetekbe, tudjon azonosulni a szereplőkkel, ismerje fel azok tulajdonságait.
- Legyen képes életkori sajátosságainak megfelelően az érzelmeinek kifejezésére.

Idegen nyelv

Hallott szöveg értése

A tanuló

- követi a nonverbális elemekkel támogatott és egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést;
- megérti az osztálytermi tevékenységekre vonatkozó, nonverbális eszközökkel támogatott, rövid és egyszerű tanári utasításokat;
- megérti az ismert témához kapcsolódó, egy-egy szóból, rövid mondatból álló kérdéseket és kijelentéseket;
- felismeri rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, és képes ezekből a lehetséges tartalomra következtetni.

Beszédképesség

Szóbeli interakció

A tanuló

- aktívan és örömmel vesz részt az interakciót igénylő tevékenységekben;
- beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel fejezi ki, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatva;
- tud a számára ismert témákról egyszerű kérdéseket feltenni, illetve a hozzá intézett kérdésekre egyszerű nyelvi eszközökkel reagálni;
- minta alapján rövid párbeszédet folytat társaival a tanult témákról;
- részt vesz rövid, egyszerű szövegek közös előadásában;
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés,
- intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- elmond rövid, egyszerű szövegeket;
- társaival közösen előad egyszerű szöveget, párbeszédet, tanári segítséggel;
- számára ismert témákról, a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről beszél röviden, összefüggően, nonverbális elemekkel támogatva;
- bemutatja munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel; törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtés,
- intonáció és beszédtempó elsajátítására.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- észreveszi az anyanyelven, illetve a tanult idegen nyelven történő olvasás közötti különbségeket;
- képes ismert szavak néma olvasására és megértésére, valamint tanári minta után a szavak helyes felolvasására;
- képes rövid szöveg közös megismerése és feldolgozása után az önálló olvasására;
- bekapcsolódik olvasást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe;
- követi az ismert témákról elhangzó szöveg írott változatát;
- felfedezi az ismert szavakat és kifejezéseket idegen forrásban;
- megtapasztalja az önálló célnyelvi olvasás élményét.

Írásképesség

A tanuló

- észreveszi az anyanyelvén, illetve a tanult idegen nyelven történő írás közötti különbségeket;
- ismeri az adott nyelv ábécéjét;
- különböző nyelvi tevékenységek során lemásol, illetve leír rövid szavakat, mondatokat;
- bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe

Matematika

A tanuló

- tud adott tulajdonságú elemeket halmazba rendezni,
- felismeri, megnevezi a halmazba tartozó elemek közös tulajdonságait,
- képes annak eldöntésére, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba,
- értelmezése a változást egyszerű matematikai tartalmú szövegben,
- próbálgatással képes az összes eset megtalálására,
- tud számokat írni, olvasni 10 000-es számkörben,
- ismeri és helyesen alkalmazza a helyi érték, alaki érték, valódi érték fogalmakat 10 000-es számkörben,
- tud római számokat írni, olvasni 1000-es számkörben (I, V, X, L, C, D, M);
- helyesen értelmezi a negatív számokat a mindennapi életben modell (hőmérséklet, adósság) segítségével,
- képes 2, 3, 4, 10, 100 nevezőjű törtek megnevezésére, lejegyzésére, előállítására, hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel,
- tud természetes számokat nagyság szerinti összehasonlítani 10 000-es számkörben,
- képes mennyiségek közötti összefüggések észrevételére tevékenységeken keresztül,
- alkalmazza az ésszerű becslést és a kerekítést a matematika különböző területein,
- tud fejben számolni száz-as számkörben,
- biztos ismeri a szorzótáblát 100-as számkörben,
- ismeri az összeg, különbség, szorzat, hányados fogalmát,
- alkalmazza a műveletek tulajdonságait, tagok, illetve tényezők felcserélhetőségét,
- ismeri és helyesen alkalmazza a műveletvégzés sorrendjét,
- képes négyjegyű számok összeadására, kivonására, szorozni kétjegyű, osztani egyjegyű számmal írásban,
- tudja a műveletek helyességének ellenőrzését,
- képes szöveges feladat megoldására a megoldási algoritmus (a szöveg értelmezése, adatok kigyűjtése, megoldási terv, becslés, ellenőrzés, az eredmény realitásának vizsgálata) alkalmazásával,
- ismeri és helyesen használja a többszörös, osztó, maradék fogalmát,
- felismeri a növekvő és csökkenő számsorozatokot, tudja azokat folytatni,
- képes összefüggések keresésére az egyszerű sorozatok elemei között,
- tudja megfogalmazni a szabályt egyszerű formában, a hiányzó elemeket pótolja,
- képes egyenesek kölcsönös helyzetének felismerésére (metsző és párhuzamos egyenesek),
- ismeri a szabvány mértékegységeket: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc. Tud átváltásokat végezni szomszédos mértékegységek között,
- képes egyszerű gyakorlati példákban a hosszúság, távolság és idő mérésére,
- létrehoz háromszöget, négyzetet, téglalapot, egyéb sokszöget egyszerű módszerekkel, felismerési, megnevezi jellemzőiket,
- ismeri a kör fogalmát,
- megértési a test és a síkidom közötti különbséget,
- felismerés és létrehoz kockát és téglalapot, megnevezi jellemzőiket,
- felismerési a gömböt,
- hajtogatással, nyírással, rajzzal, színezéssel előállít tükrös alakzatokat,
- tudja kiszámítani a négyzet és a téglalap kerületét,
- képes a négyzet, téglalap területének mérésére különféle egységekkel, területlefedéssel,
- képes tapasztalati adatok lejegyzésére, táblázatba rendezésére, a táblázat adatainak értelmezésére,
- képes adatgyűjtésre, adatok lejegyzésére, diagram leolvasására,

- értelmezése a valószínűségi játékok, kísérletek során a biztos, lehetetlen, lehet, de nem biztos fogalmakat,
- tanári segítséggel használja az életkorának megfelelő oktatási célú programokat,
- ismer egy rajzoló programot; tud egyszerű ábrákat elkészíteni, színezni,
- együttműködik az interaktív tábla használatánál.

Erkölcstan

- A tanulónak reális képe legyen saját külső és belső tulajdonságairól és készetést érezzen arra, hogy fejlessze önmagát.
- Tudjon odafigyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tudjon kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Képes legyen másokkal tartós kapcsolatot kialakítani.
- Ismerje fel, hogy több közösséghez tartozunk.
- Értse a szabályok jelentőségét, tartsa be azokat.
- Érzelmileg kötődjön a magyar kultúrához.
- Ismerje a jelképeket, családi, nemzeti ünnepeket.
- Értse és fogadja el, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is.
- Védje értékeinket.

Környezetismeret

- Ismerje az egészséges életmód alapvető elemeit, alkalmazza az egészségmegőrzés és az egészséges fejlődés érdekében, a betegségek elkerülésére azokat.
- Tudjon az életkornak megfelelően helyzethez illő felelős viselkedés tanúsítani, segítségnyújtást igénylő helyzetekben.
- Legyen képes hosszúság és idő mérésére, a mindennapi életben előforduló távolságok és időtartamok becslésére.
- Legyen képes adott szempontú megfigyelések végzésére a természetben, természeti jelenségek egyszerű kísérleti tanulmányozására.
- Ismerje a hagyományokat, a helyi jellegzetességeket, szokásokat.
- Tudja bemutatni az élőlények szerveződési szintjeit és az életközösségek kapcsolatait, az élőlények csoportosítását tetszőleges és adott szempontsor szerint.
- Legyen képes egy természetes életközösség bemutatására.
- Legyen képes felelős fogyasztói magatartásra.
- Legyen képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, és ismerje néhány fő kulturális és természeti értékét.

Ének-zene

- A tanulók 30 dalt (25 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből a-e” hangterjedelemben több versszakkal, csoportosan. A népdalokat csokorba szedve is éneklük. Csoportosan bátran és zengő hangon jó hangmagasságban énekelnek változatos dinamikával. Képesek az új dalokat rövid előkészítést követően tanári segítséggel kézjelről vagy betűkottáról előbb szolmizálva, majd szöveggel megtanulni. Többszólamú éneklési készségük fejlődik (ritmus osztinató, egyszerű kétszólamú zenei anyag, kánon).
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban. Képesek ritmusvariációt, ritmussort és több szólamban ritmus kompozíciót alkotni. A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák. A tanult szolmizációs hangokból dallamfordulatokat improvizálnak, kérdés-felelet jellegű formaegységeket alkotnak a tanult dalok hangkészlete alapján lalázva vagy szolmizálva is.
- A tanult zenei elemeket (pl. metrum, ritmus, dallam, dinamikai jelzések) felismerik kottaképről (kézjel, betűkotta, vonalrendszer). Az ismert dalokat olvassák kézjelről, betűkottáról és hangjegyről csoportosan. A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is. A tanult dalok stílusában megszerkesztett rövid dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálva éneklük.
- Megkülönböztetik a tudatos zenehallgatást a háttérzenétől. Meg tudják nevezni a zeneművekben megszólaló ismert hangszereket. Fejlődik formaérzékük, a formai építkezés jelenségeit

(azonosság, hasonlóság, különbözőség, variáció) meg tudják fogalmazni. Fejlődik zenei memóriájuk és belső hallásuk.

- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket. A negyedik évfolyam végére olyan gyakorlati tapasztalatokat szereznek a zenehallgatásról, amelyre építve a zenei stílusérzék és zeneértés egyre árnyaltabbá válik

Vizuális kultúra

- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- Téralkotó feladatok során a személyes preferenciáknak és a funkciónak megfelelő térbeli szükségletek felismerése.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészen belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- A médiaszövegekhez használt egyszerű kódok, kreatív kifejezőeszközök és azok érzelmi hatásának felismerése.
- Kép- és hangrögzítő eszközök használata elemi technikáinak ismerete. Az elsajátított kifejezőeszközök segítségével saját gondolatok, érzések megfogalmazása, rövid, egyszerű történet megformálása.
- Az életkorhoz igazodó biztonságos internet- és mobilhasználat szabályainak ismerete, alkalmazása. A hálózati kommunikációban való részvétel során fontos és szükséges viselkedési szabályok elsajátítása, alkalmazása. Életkorhoz igazodó fejlesztő, kreatív internetes tevékenységek megismerése.

Informatika

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép működését;
- ismerje a számítógép használatára vonatkozó szabályokat;
- tudja használni az alapvető informatikai eszközöket;
- legyen képes interaktív kapcsolatot tartani a számítógép segítségével;
- tudjon készségfejlesztő számítógépes szoftvereket használni.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon készíteni egyszerű, rajzos és személyhez kötődő dokumentumokat;
- legyen képes a rajzeszközök megfelelő használatára;
- tudjon rövid dokumentumokat készíteni tanári segítséggel;
- legyen képes animációk megtekintésére;
- legyen képes a médialejátszó alkalmazására;
- legyen képes a személyekhez vagy más tantárgyi tartalmakhoz kapcsolódó adatok kiválasztására, rögzítésére;
- legyen képes közhasznú információforrások használatára.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes információt kifejezni beszéddel, írással, rajzzal, jelekkel;
- ismerje az algoritmus hétköznapi fogalmát;
- legyen képes problémák megoldására tanári segítséggel;
- tudjon technógrafikával ábrákat készíteni.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes egyszerű helyzetekkel kapcsolatos kérdések megfogalmazására;
- legyen képes irányított módon információt keresni;
- ismerje néhány infokommunikációs eszköz lehetőségeit és kockázatait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje a személyi információk és a személyes adatok fogalmát;
- ismerje a netikett alapjait;
- ismerje a gyerekeknek szóló legelterjedtebb elektronikus szolgáltatásokat.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- legyen képes eligazodni az iskolai könyvtár tér- és állományszerkezetében;
- ismerje a könyvtárak alapszolgáltatásait;

Életvitel és gyakorlat

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
- Használati utasítások értő olvasása, betartása.
- Sikerélmények (a felfedezés és önálló próbálkozás öröme, a motiváló hatás érvényesülése tárgyaláskor).
- A hétköznapjainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása

Testnevelés és sport*Előkészítő és preventív mozgásformák*

- Egyszerű, általános bemelegítő gyakorlatok végrehajtása önállóan, zenére is.
- Önálló pulzusz mérés.
- A levezetés helyének és preventív szerepének megértése.
- A nyújtó, erősítő, ernyesztő és lézógyakorlatok pozitív hatásainak ismerete.
- A gyakorláshoz szükséges egyszerűbb alakzatok, térformák önálló kialakítása.
- Az alapvető tartásos és mozgásos elemek önálló bemutatása.
- A testnevelésórán megfelelő cipő és öltözet, tisztálkodás igényének megszilárdulása.
- A játékok, versenyek során erősödő személyes felelősség a magatartási szabályrendszer betartásában és a sportszerűen viselkedés terén.
- Különbségtétel az aktív és passzív ellazulás között. A „tudatos jelenlét” ismerete és annak alkalmazása a gyakorlatban.

Hely- és helyzetváltoztató természetes mozgásformák

- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- Az alapvető hely- és helyzetváltoztató mozgások kombinálása térben, szabályozott energiabefektetéssel, eszközzel, társakkal.
- A bonyolultabb játékeladatok, a játékszabályok és játékszabályok alkalmazása.
- A természetes hely- és helyzetváltoztató mozgások megnevezése, valamint azok mozgástanulási szempontjainak (vezető műveletek) ismerete.

Manipulatív természetes mozgásformák

- A manipulatív természetes mozgásformák célszerű, folyamatos és magabiztos végrehajtása.
- A manipulatív természetes mozgásformák kombinálása térben és szabályozott energiabefektetéssel.
- A rendszeres gyakorlás és siker mellett az önálló tanulás és fejlődés pozitív élményének megerősödése.
- A pontosság, célszerűség és biztonság igényé válása.
- A sporteszközök szabadidős használatának állandósulása.

Természetes mozgásformák a torna és tánc jellegű feladatmegoldásokban

- Részben önállóan tervezett 3-6 torna- és/vagy táncelem összekötése zenére is.
- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tempóváltozások érzékelése és követése.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.

Természetes mozgásformák az atlétikai jellegű feladatmegoldásokban

- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok vezető műveleteinek ismerete, precizitásra törekedve történő végrehajtása, változó körülmények között.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- A különböző intenzitású és tartamú mozgások fenntartása játékos körülmények között, illetve játékokban.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyökatléтика eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A Kölyökatlétikával kapcsolatos élmények kifejezése.

Természetes mozgásformák a sportjátékok alapszabályainak és taktikai feladatmegoldásaiban

- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az alapszabályok ismerete és azok alkalmazása az előkészítő játékok során.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Az emberfogásos és a területvédekezés megkülönböztetése.
- Törekvés a legcélszerűbb játékhelyzet-megoldásra.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékokra törekvés.
- A sportszerű viselkedés értékévé válása.

Természetes mozgásformák az önvédelmi és a küzdő jellegű feladatmegoldásokban

- Néhány önvédelmi fogás bemutatása párban.
- Előre, oldalra és hátra esés, tompítással.
- A tolások, húzások, emelések és hordások erőfejlesztésének optimalizálódása.
- A grundbirkózás alapszabályának ismerete és alkalmazása.
- A sportszerű küzdés, az asszertív viselkedés betartására törekvés.
- Az saját agresszió kezelése.
- Az önvédelmi feladatok céljának megértése.

Természetes mozgásformák a vízbiztonságot kialakító és úszógyakorlatokban

- Egy úszásnemből 25 méter leúszása biztonságosan.
- Fejesugrással vízbe ugrás.
- Az úszási rendszabályok természetessé válása.
- A tanult úszásnemek fogalmi készletének ismerete.

Természetes mozgásformák az alternatív és szabadidős mozgásrendszerekben

- Legalább 4 szabadidős mozgásforma és alapszabályainak ismerete.
- A tanult szabadidős mozgásformák sporteszközei biztonságos használatának, alapszabályainak és taktikai elemeinek ismerete, alkalmazása.
- A szabadidős mozgásformák önszervező módon történő felhasználása szabad játéktevékenység során.
- A szabadterén, illetve speciális környezetben történő sportolással együtt járó veszélyforrások ismerete.

5. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

- A kapcsolatfelvétel, megszólítás, köszönés, kérdés illemszabályainak ismerete és helyes alkalmazásuk.
- Folyamatos hangos és néma olvasás.
- Képesség a másolás, tollbamondás és emlékezet utáni írásra, önálló írásbeli feladatok megoldására.
- Az olvasott művekben néhány alapvető irodalmi téma fölismerése.
- Személyes és olvasmányélmény egyszerű megfogalmazása, elsősorban szóban.
- Történetmondás mindennapi személyes élményről, olvasmányról szóban és rövid fogalmazásban. Leírás készítése.
- A hang, a szó és a szóelem megkülönböztetése.
- Alapismeretek a hangok képzéséről, tulajdonságairól.
- Rokon és ellentétes jelentésű szavak, hangutánzó szavak, valamint szólások, közmondások jelentésének értelmezése egy nyelvű szótárak, diákoknak szánt kézikönyvek használatával.
- A gyakran használt és az olvasott művekben előforduló szavak jelentésének értelmezése.
- Képesség a szókinccs különböző rétegeiből származó szavak elkülönítésére nyilvánvaló esetekben, egyszerű köznapi vagy irodalmi szövegekben.
- Jártasság a korosztály számára készült szótárak használatában.

Idegen nyelv

Hallott szöveg értése

A tanuló

- követni tudja a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést;
- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, a néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat;
- felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, ezekből képes következtetni a szövegek témájára;
- a megértést segítő feladatokra támaszkodva képes kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát.

Beszédkésztség

Szóbeli interakció

A tanuló

- képes beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni;
- képes egyszerű kérdéseket feltenni ismert témáról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre;
- képes rövid beszélgetést folytatni ismert témáról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- képes rövid beszélgetést folytatni a társakkal a tanult témáról;
- közösen elő tud adni rövid, egyszerű szövegeket;
- kiejtése az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelít,
- intonációja helyes és beszédtempója megfelelő.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- el tud mondani rövid, egyszerű szövegeket, illetve elő tud adni társaival közösen, tanári segítséggel párbeszédet;
- egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírást tud adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről;

- képes néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használatára;
- képes szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történekek összekapcsolására kötőszavakkal;
- be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel;
- el tud mondani ismert szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- a megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat;
- megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét;
- egyszerű, autentikus szövegekből képes kiszűrni néhány alapvető információt;
- el tudja végezni az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat;
- a készségeket, képességeket kreatívan használja az olvasott szövegek értelmezéséhez;
- érdeklődése kialakul a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

Íráskészség

A tanuló

- képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni;
- megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegeket alkot;
- írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre;
- elvégzi a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat;
- részt vesz írásbeli nyelvi játékokban;
- képes a meglévő szókinccs, tudás kreatív alkalmazására az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásánál.

Matematika

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.

- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Erkölcstan

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására. Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségében. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait. Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek. Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világgépek és világnézetek).

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

- A diák tudjon különbséget tenni a történelem forrásai (tárgyi, írásos, szóbeli) között.
- Tudja, hogy a tanult történetek közül melyik történt előbb, melyik később, mennyivel – a kerettantervben megadott lépték szerint.
- Tudja, hogy az egyes történetek eseményeihez milyen nevek, helyszínek kapcsolhatók.
- Tudjon tanult történetet elmondani kérdések alapján a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával.
- Tudja a tanult történetek eseményeinek helyszíneit különböző léptékű térképeken megmutatni.
- Tudjon kérdéseket feltenni a tanult történetekhez.
- Tudjon különbséget tenni a történetek mesei és valóságos eseményei között.
- Tudjon elvégezni egyszerű kronológiai számításokat.

Természetismeret

Biológia

A tanuló ismerje és használja helyesen a következő fogalmakat:

- csonthéjas termés, almatermés, bogyótermés,
- egynyári, kétnyári, évelő növény, raktározó főgyökér, hagyma,
- teljes átalakulás, rovar, bogár, lepke,
- gyökérgümő, pillangós virág, hüvelytermés,
- gyűrűsféreg, bőrízomtömlő,
- lágyszárú növény, fásszárú növény, fő-, és mellékgyökérzet,
- szalmaszár,

- gerinces, emlős, párosujjú patás, szarv, kérődzés,
- növényevő, redős zápfog,
- hiányos és teljes fogazat, mindenevő, gumós zápfog,
- madár, kapirgálóláb, magevő csőr, fészekhagyó fiókák,
- úszóláb, lemezes csőr, összetett szem, nyaló-szívó szájszerv,
- ragadozó, tarajos zápfog, behúzható karmok,
- metszőfog, szemfog, zápfog, veszettség,
- begy, zúzógyomor,
- rágcsáló fogazat, háziasítás.

A tanuló tudja felsorolni:

- a csonthéjas-, az alma-, és a bogyótermés részeit,
- a virág részeit,
- a növény részeit,
- az összetett gyomor részeit,
- az állatfajok családtagjait,
- a tojás részeit,
- magyar kutyafajtákat.

Földrajz

A tanulók

- legyenek képesek konkrét természeti formák, tárgyak, élőlények és egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak rögzítésére előszóban, rajzban és írásban. Tudják felidézni a természeti és az ember által létesített környezetre vonatkozó konkrét, szemléletes képi tartalmakat. E képzetek alapján tudjanak ítéleteket alkotni, következtetéseket levonni.
- legyenek képesek a leggyakoribb térképelek alapján elemi térképhasználatra. Fogalmazzák meg milyen az aktuális időjárás. Tudják a tanult mértékegységek alkalmazásával a vizsgált jelenségeket mennyiségileg is jellemezni, és a mért adatokat értelmezni. Tudják megkülönböztetni a különböző halmazállapotokat és értsék azok változásait. Jellemezzék az évszakokat időjárásuk szerint. Ismerjék az időjárást kialakító legfontosabb tényezőket. Jellemezzék éghajlatunkat. Ismerjék az időjárás események és a felszín változása közötti összefüggéseket.
- ismerjék fel a megfigyelt táj legfontosabb felszínformáit. Tudják értelmezni az egyszerű felszínformákat kialakulásuk szerint. Tudjanak jellemző tulajdonságokat mondani megfigyelt kőzetmintákról. Ismerjék fel az emberek földrajzi környezetet veszélyeztető tevékenységét. Értsék meg, hogy a környezet állapotának romlásáért az emberek a felelősek.
- tudják megkülönböztetni leggyakoribb gyümölcsöinket, zöldségnövényeinket. Megfigyelt tulajdonságaik alapján jellemezzék azokat. Ismerjék a táplálkozásunkban betöltött szerepüket.
- ismerjék fel a települési környezet leggyakrabban előforduló állatait és a háziállatokat. Legyenek tisztában az állatvédelem jelentőségével, erkölcsi szabályaival.

Ének-zene

- Az énekes anyagból 20 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Többszólamú éneklés. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött tonális érzetük, metrum-, ritmus-, és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, dinamika megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 30 alkotás) megismerték.

Hon- és népismeret

- A tanulók ismerjék lakóhelyük, szülőföldjük természeti adottságait, hagyományos gazdasági tevékenységeit, néprajzi jellemzőit, történetének nevezetesebb eseményeit, jeles személyeit.
- A tanulási folyamat során alakuljon ki az egyéni, családi, közösségi, nemzeti azonosságtudatuk.

- Ismerjék a hagyományos gazdálkodó életmód fontosabb területeit, a család felépítését, a családon belüli munkamegosztást.
- A megszerzett ismeretek birtokában legyenek képesek értelmezni a más tantárgyakban felmerülő népismereti tartalmakat.
- A tanulók fedezzék fel a jeles napok, ünnepi szokások, az emberi élet fordulóihoz kapcsolódó népszokások, valamint a társas munkák, közösségi alkalmak hagyományainak jelentőségét, közösség megtartó szerepüket.
- A tanulók ismerjék meg a magyar nyelvterület földrajzi-néprajzi tájainak, tájegységeinek, valamint szülőföldjük hon- és népismereti, néprajzi jellemzőit, a hazánkban élő nemzetiségeket és etnikai kisebbségeket.

Vizuális kultúra

- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel az előtanulmányok során szerzett tapasztalatok alkalmazásával. Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken való komponálással. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok elemi ismerete legjellemzőbb műtárgyain és szimbolikus tárgyain keresztül. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- A természeti vagy épített környezet idő és térbeli változásainak sűrített megjelenítése. Természettudományos és technikai megfigyelés és gondolkodás fejlesztése.
- Magyarázó rajzok, képes használati utasítás pontos értelmezése. A legfontosabb vizuális jelek, jelzések, szimbólumok értelmezése, alkotó használata. Képi utasítások követése, illetve ilyenek létrehozása.
- Szöveg és kép együttes megjelenésének tanulmányozása (pl. plakát, képregény) után, az alkotóelemek variálásával a vizuális és verbális üzenet jelentésváltozásának megértése céljából, szabad játékos feladatokkal (pl. adott kép szövegaláírásának megváltoztatása, azonos szövegek különböző képekhez rendelése).
- Egyszerű tértervezés és téralakítás meghatározott célból (pl. védelem, szakralitás, figyelemfelkeltés) különféle eszközökkel (pl. rajzos vázlat, magyarázó rajz, fotómontázs, modellezés) és anyagokkal.
- Lakóhelyhez közeli néprajzi tájegység építészeti jellegzetességeinek, viseletének, és kézműves tevékenységének megismerése.

Informatika

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép részeit és alapvető perifériáit, tudja azokat önállóan használni;
- legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret;
- ismerje a mappaszerkezetben való tájékozódás alapfogalmait;
- ismerje az informatikai környezetben való munkavégzés alapszabályait;
- tudjon segítséggel kommunikálni ismert programokkal;
- segítséggel tudjon használni multimédiás oktatóprogramokat;
- ismerjen a számítógép előtt végzett munka káros hatásait csökkentő szabályokat és mozgásgyakorlatokat;

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon egyszerű rajzos-szöveges dokumentumot elkészíteni, módosítani, háttértárra menteni;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközzeit;
- tudjon különféle adatbázisokban keresni;

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítséggel algoritmust készíteni;

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára;
- legyen képes az interneten talált információk mentésére;

- ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- szerezzon gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;

Technika, életvitel és gyakorlat

- Ismerkedés a környezet tudatos átalakításának elveivel és szükségességével.
- Egyszerű, mindennapos technikai rendszerek azonosítása.
- A kommunikáció alapfogalmainak alkalmazása, tömegkommunikációs eszközök kezelése.
- Egyszerű műveleti algoritmusok értelmezése és végrehajtása (egyszerű tervek és vázlatrajzok készítése).
- Becslés centiméter pontossággal, mérés milliméter pontossággal.
- Egyszerű műszaki rajzok olvasása és készítése.
- A gyalogos, a kerékpáros és a tömegközlekedés szabályainak és helyes magatartásformáinak alkalmazása.
- A következetes és rendszeres tisztálkodás ismerete.
- Az egészséges táplálkozás jelentőségének felismerése.
- A családi munkamegosztás ismerete, a házi és ház körüli munkák gyakorlása.
- A szükséges eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.
- Környezetkímélő magatartás és takarékoság fontosságának felismerése.

Testnevelés és sport

Rendgyakorlatok

- Tudja követni a vezényszavakat.
- Figyelem összpontosítása.

Gimnasztika és prevenció

- Tudjon 10-12 percg folyamatosan gimnasztikai gyakorlatokat végezni.
- Ismerje a vezényszavakat, szakkifejezéseket.
- Ismerje a tartási rendellenességek megelőzését szolgáló elemi gimnasztikai gyakorlatokat.

Atlétika

- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes: a fiú: 4 percg, a lány: 3 percg futni.
- Sajátítsa el a váltófutást lassú mozgás közben.
- Mutasson eltérést a nekifutás a távol és a magasugrás esetén.
- Helyből távolugrásban legalább 120 cm-es eredmény elérése.
- Kislabdahajításban legalább: fiú: 20 m, lány: 15 m-es eredményt érjen el.

Torna

- Segítségadás mellett legyen képes uralni testtömegét egyszerű, nem szokványos helyzetekben.
- Vállalja el a támaszt tanári segítséggel.
- Tegyen egy-két fogásnyi kísérletet mászásban.

Testnevelés és sportjátékok

- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Ismerje az adott sportjáték legegyszerűbb játékszabályát.

Felmérések

- Mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

6. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

- A beszédhelyzethez (címezett, szándék, tartalom) és a nyelvi illem alapvető szabályaihoz alkalmazkodó beszédmód a kommunikáció iskolai (tanórai) helyzeteiben.
- Az alapvető nyelvi és nem nyelvi kifejezőeszközök helyes használata az élőbeszédben.
- Különböző témájú és műfajú szövegek értő olvasása, értelmes felolvasása.
- Jól olvasható írás, az írásos szöveg rendezett elhelyezése.
- Egyszerűbb olvasmánytartalmak összefüggő ismertetése az időrend, az ok-okozati összefüggések bemutatásával.
- Rövid tárgyyszerű beszámoló a feldolgozott művekről: szerző, cím, téma, műfaj.
- Az epikai művekről néhány fontos adat megnevezése: a helyzet, a helyszín, a szereplők, a főhős életútjának állomásai, a cselekmény menete.
- Lírai művek formanyelvének (verselés, képiség) felismerése.
- Elbeszélés, leírás, jellemzés, készítése megbeszélte olvasmányok vagy személyes élmény alapján.
- A személyes élmény néhány mondatos megfogalmazása az olvasott irodalmi művek szereplőinek jellemével, a műben megjelenített élethelyzetekkel, érzelmekkel kapcsolatban.
- Az irodalmi olvasmányokhoz, egyéb tanulmányokhoz kapcsolódó információk gyűjtése a könyvtárban és / vagy az Interneten.
- Az adatok feljegyzése. Alapvető jártasság a korosztály számára készült lexikonok, vizuális, audiovizuális, elektronikus segédletek (Internet, CD-ROM stb.) használatában.

Idegen nyelv

Hallott szöveg értése

A tanuló

- követni tudja a kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetést;
- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdéseket, a néhány rövid mondatból álló megnyilatkozásokat;
- felismeri a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavakat, fordulatokat, ezekből képes következtetni a szövegek témájára;
- a megértést segítő feladatokra támaszkodva képes kiszűrni a lényegét és néhány konkrét információt ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát

Beszédkésztség

Szóbeli interakció

A tanuló

- képes beszédszándékát egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva kifejezni;
- képes egyszerű kérdéseket feltenni ismert témákról, illetve egyszerű nyelvi eszközökkel válaszolni a hozzá intézett kérdésekre;
- képes rövid beszélgetést folytatni ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- képes rövid beszélgetést folytatni a társakkal a tanult témákról;
- közösen elő tud adni rövid, egyszerű szövegeket;
- kiejtése az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelít, intonációja helyes és beszédtempója megfelelő.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- el tud mondani rövid, egyszerű szövegeket, illetve elő tud adni társaival közösen, tanári segítséggel párbeszédet;

- egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírást tud adni saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről;
- képes néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használatára;
- el tud mondani ismert szöveget a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- a megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert neveket, szavakat és mondatokat;
- megérti a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegét;
- el tudja végezni az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatokat;
- érdeklődése kialakul a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

Íráskészség

A tanuló

- képes ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat írni;
- írásbeli válaszokat ad személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre;
- elvégzi a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatokat;
- részt vesz írásbeli nyelvi játékokban.

Matematika

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számтан, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értése, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó művelet sor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százalékték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordináta-rendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.

- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Térelemek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, úrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

Erkölcstan

- A tanuló tisztában van az egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik saját személyiségjegyein, törekszik vélekedéseinek és tetteinek utólagos értékelésére.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek; tudja, hogy ez befolyásolja a döntéseit, és hogy időnként választania kell még a számára fontos értékek között is.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására; átlátja saját kapcsolati hálójának a szerkezetét; rendelkezik a konfliktusok kezelésének és az elkövetett hibák kijavításának néhány, a gyakorlatban jól használható technikájával.
- Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Érzékeli, hogy a társadalom tagjai különféle körülmények között élnek, képes együttérzést mutatni az elesettek iránt, és lehetőségéhez mértén szerepet vállal a rászorulóknak segítségével. Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Tisztában van azzal, hogy az emberi tevékenység hatással van a környezet állapotára, és törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- Ismeri a modern technika legfontosabb előnyeit és hátrányait, s felismeri magán a függőség kialakulásának esetleges előjeleit.
- Tisztában van vele, hogy a reklámok a nézők befolyásolására törekszenek, és kritikusan viszonyul a különféle médiaüzenetekhez.
- Érti, hogy a világ megismerésének többféle útja van (különböző világnézetek és világnézetek), s ezek mindegyike a maga sajátos eszközeivel közelít ugyanahhoz a valósághoz.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

- A diák legyen képes a korszakra jellemző képeket, tárgyakat, épületeket felismerni.
- Tudjon információt gyűjteni adott történelmi témában, tanári segítséggel.
- Tudjon tanult történetet önállóan elmesélni a kerettantervben megjelölt fogalmak felhasználásával.
- Tudja a tanult történet lényegét kiemelni.

- Tudjon különböző korszakokat térképen beazonosítani.
- Tudjon távolságot becsülni és számításokat végezni történelmi térképen.

Természetismeret

- Tudjanak a konkrét környezeti jelenségekből általánosítani, elvonatkoztatni.
- Ismerjék fel és értsék meg a vizsgált jelenségekben, folyamatokban megmutatkozó oksági kapcsolatokat, összefüggéseket, törvényszerűségeket.
- Legyenek képesek alapvető méréseket elvégezni és a mért adatokat értékelni.
- Ismerjék fel ezek közül azokat, amelyek veszélyesek lehetnek, tudják elkerülni azokat!
- Bemutatás után legyenek képesek egyszerű kísérleteket fegyelmezetten és a balesetvédelmi, érintésvédelmi, tűzvédelmi szabályok betartásával megismételni, a tapasztalt jelenségeket elmondani.
- Elemi szinten tájékozódjanak a térképen és a földgömbön a fókusz segítségével.
- Használják a térképet egyszerű földrajzi ismeretek megszerzésére, tudjanak adatokat leolvasni a domborzati és vízrajzi térképekről.
- Tudják felsorolni a kontinenseket és óceánokat.
- Legyenek egyszerű, szemléletes képzeik a földrajzi övezetekről.
- Ismerjék fel jellemző álló- vagy mozgóképről és leírás alapján hazánk nagytájakait, lakókörnyezetük néhány nevezetes települését, az ország fővárosát.
- Tudják felidézhető képzeik segítségével jellemezni a hazai életközösségeket.
- Tudjanak egyszerű táplálékláncokat bemutatni.
- Ismerjék a legjellegzetesebb hazai növény és állatfajok testfelépítését, életmódját.
- Ismerjék a vizek és vízpartok tanult élőlényeinek felépítését, életmódját, tulajdonságait.
- Fedezzék fel a környezet – szervezet – életmód és szerve felépítése közötti összefüggést.
- Értsék meg a természet védelmének jelentőségét, a fenntartható gazdaság feltételeit.
- Sajátítsák el az egészséges életvitel (személyi higiéné, táplálkozás, mozgás) tudni- és tennivalóit, gyakorolják ezek szokásrendszerét a mindennapokban.

Ének-zene

- Az énekes anyagból 20 dalt és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Többszólamú éneklés. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött tonális és funkciós érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, tonalitás, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 30 alkotás) megismerték.

Vizuális kultúra

- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek vizuális megjelenítése különböző eszközökkel az előtanulmányok során szerzett tapasztalatok alkalmazásával. Tér és sík megkülönböztetése, megjelenítése különböző méretű és formájú felületeken való komponálással. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- Személyes élmények, elképzelt történetek, érzelmek megjelenítése meghatározott művészettörténelmi korszakok stílusjegyeinek elemzése, és inspiráló, alkotó felhasználása által síkban és/vagy térben.
- A természet, (pl. növény, időjárás, ember, táj, állat) az épített környezet (pl. épület, település, híd) időbeli folyamatainak, változásainak (növekedés, pusztulás, fejlődés, lebomlás, öregedés, penészesedés, rozsdásodás) megfigyelése, modellezése (pl. hőszober, anyag változása kitéve az időjárásnak) személyesen választott cél érdekében (pl. emlékek felidézése, napi tevékenység tervezése).
- Képes (pl. fotósorozat), rajzos használati utasítás létrehozása az előzetesen értelmezett képi utasítások (pl. műszaki berendezések üzembe helyezése, tárgyak összeszerelése, Lego) tanulmányozásának segítségével.

- Egy választott tárgy vagy épület átalakítása, áttervezése, modellezése meghatározott célok érdekében (pl. álcázás, transzparencia, figyelemfelkeltés, megváltozott környezeti hatás: árvíz, hó, napfény, közösségi esemény).
- Létrehozott vagy talált tárgyak díszítésének megtervezése és kivitelezése különféle díszítőelemek (pl. növényi, állati, geometrikus motívumok) gyűjtése, megfigyelése, tanulmányozása után, oly módon, hogy a díszítmény összhangban legyen a tárgy formai, funkcionális és társadalmi üzenetével, illetve az alkotó személyes közlési szándékával.

Informatika

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje a számítógép részeinek és alapvető perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon mappát másolni, mozgatni, létrehozni és törölni;
- tudjon önállóan kommunikálni ismert programokkal;
- tudjon az iskolai hálózatba belépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
- ismerjen alapvető adatvédelmi szabályokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni;
- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni karakter- és bekezdésformázásokat;
- ismerje egy bemutatókészítő-program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
- tudjon adatokat táblázatba rendezni;
- ismerje legalább egy digitális térképes alkalmazás szolgáltatásait.
- segítséggel tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat,

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- tudjon egyszerű programot készíteni;
- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes tanári segítséggel, megadott szempontok szerint információt keresni;
- legyen képes a találatok értelmezésére;
- legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére;
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

Technika, életvitel és gyakorlat

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal.

- Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Az egészséges életmód ismeretei.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.

Testnevelés és sport

Rendgyakorlatok

- Menet megindítása, megállás.
- Nyitódás, zárkózás helybenjárással.

Gimnasztika és prevenció

- Ismerje a gimnasztika legalapvetőbb szakkifejezéseit és vezényszavait

Atlétika

- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes a fiú 6 percig, a lány 5 percig egyenletes iramban kitartóan futni.
- Mutasson eltérést nekifutása távol- és magasugrás esetén.
- Helyből távolugrásban érjen el a fiú: 135 cm, a lány 130 cm-es teljesítményt.
- Kislabdahajításban érjen el a fiú: 22 m, a lány: 17 m-es eredményt.
- Növekedjék a teljesítménye.

Torna

- Segítségadás mellett legyen képes uralni testtömegét.
- Vállalja a támaszugrást tanári segítséggel.
- Biztonságérzet kialakítása függésben saját erőviszonyainak megfelelően.

Testnevelés és sportjátékok

- Legyen képes aktívan részt venni a játékban.

Felmérések

- Mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

7. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

- Részvétel a közéleti kommunikáció iskolai helyzeteinek különféle formáiban felszólalás, hozzászólás formájában.
- Saját vélemény megfogalmazása (az érvelés alapvető szabályait követve) a mindennapi élet egyszerűbb, a korosztály által is átlátható problémáiról, olvasmányokról.
- Udvarias együttműködés felnőtt és kortárs beszédpartnerekkel.
- A megértést biztosító hangos és néma olvasás.
- Rendezett, egyéni íráskép.
- Különböző műfajú és rendeltetésű (szépirodalmi, ismeretterjesztő, értekező) szövegek szerkezetének és jelentésének bemutatása.
- Epikus olvasmányok szerkezeti elemeinek elkülönítése, a fő- és mellékszereplők jellemzése.
- A szépirodalmi művekben megjelenő helyzetek és jellemek, érzelmek és gondolatok egyszerűbb összefüggéseinek bemutatása szóban és írásban.
- A lírai formanyelv (ritmus, rím, hangzás, képiség) stíluseszközeinek felismerése.
- Vázlat készítése szóbeli megnyilatkozáshoz, cselekményvázlat írása.
- Az egyszerű mondat részeinek, szintagmáinak megnevezése, elemzése.
- A mondatfajták biztos megkülönböztetése.
- A tanult nyelvhelyességi és helyesírási szabályok megfelelő alkalmazása: a tanulmányok során előforduló tulajdonnevek, a belőlük képzett melléknevek helyesírásának, az egybe- és külön írás elveinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- A Magyar helyesírási szótár önálló használata.
- A tárgyalt irodalmi művekhez, a mindennapi élet kérdéseinek megválaszolásához ismeretanyagok keresése a könyvtár nyomtatott és elektronikus információhordozóinak felhasználásával.
- Részvétel a csoportos történetalkotásban, az improvizációban és az elemző beszélgetésekben.

Idegen nyelv

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket;
- felismeri a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavakat, szó- és beszédfordulatokat, és ezekből következtet a szövegek témájára, tartalmára;
- követi az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát

Beszédképesség

Szóbeli interakció

A tanuló

- kommunikálni tud egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- kérdést tud feltenni kiszámítható, mindennapi helyzetekben, választ ad a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszédet folytat;
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- képes saját magáról és közvetlen környezetéről röviden, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggően beszélni;
- be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel;
- el tud mesélni rövid, egyszerű történeteket;
- meg tud fogalmazni egyszerű állításokat, összehasonlításokat, magyarázatokat, indoklásokat;
- használ egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtákat;
- összekapcsolja a szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történéseket lineáris kötőszavakkal;
- alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- megérti az ismerős témákról szóló rövid szövegeket;
- megtalálja az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben;
- megérti az életkorának megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, képes a szövegekből az alapvető információk kiszűrésére;
- elvégzi az olvasott szövegekre vonatkozó feladatokat;
- egyre tájékozottabb a célnyelvi kultúráról;
- érdeklődése fokozódik a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.

Íráskészség

A tanuló

- összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról;
- az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban;
- képes a gondolatok kifejezésére egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban;
- felismeri és követi az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeit.

Matematika*Gondolkodási és megismerési módszerek*

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.

- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Erkölcstan

- Tudjon a 13 éves korosztály az emberrel (egyénnel), illetve a társadalommal (szűkebb és tágabb környezetével) olyan erkölcsi alapokon nyugvó kapcsolatot teremteni, amely fejleszti az ismeretszerzési és a feldolgozási képességeit!
- Legyen képes a tanuló életkorának megfelelő szinte az öt érdeklő adatokat különböző forrásokból összegyűjteni, osztályozni, elemezni, s a köztük lévő összefüggéseket felismerni!
- Fontos a továbbhaladáshoz, hogy a megszerzett és rendszerezett ismereteket a tanuló képes legyen kifejezni, azaz mások számára is érthetően elmondani.
- A gyakorlat oldaláról elengedhetetlen, hogy az alapvető követelményekkel, állampolgári jogokkal, egyéni és közösségi értékekkel a tanuló legyen tisztában! Ismerje fel az erkölcsi értékeket, tudjon különbséget tenni jó és rossz, igaz és hamis, bátor és gyáva, hasznos és haszontalan, szép és rút között!

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

- Készítsen önállóan vázlatot az adott témáról.
- A diák tudjon beszámolót, kiselőadást tartani adott történelmi témáról, megadott ismeretterjesztő irodalom alapján.
- Tudjon egyszerű történelmi tárgyú táblázatokat, grafikonokat, diagramokat értelmezni néhány mondatban.
- Tudjon egyszerűbb forrásokat értelmezni tanári segítséggel.
- Ismerje az egyes történelmi korok, korszakok nevét és sorrendjét, ismerje egy-egy korszak fontosabb jellemzőit.
- Tudja, hogy a kerettantervben szereplő személyeknek mi volt a jelentőségük az adott időszakban.
- Tudja térben és időben elhelyezni az egyes korszakok fontosabb eseményeit.
- Tudja összehasonlítani különböző időszakok térképeit.
- Legyen képes egy-egy ország területváltozásait térképről leolvasni.
- Tudja megállapítani, hogy a magyar és egyetemes történelem megjelölt személyei közül kik voltak kortársak.

Fizika

A TESTEK MOZGÁSA

- Ismerje a sebesség, átlagsebesség fogalmát, jelét, kiszámítását
- Oldjon meg egyszerű feladatok a sebességgel kapcsolatban.

A DINAMIKA ALAPJAI

- Soroljon fel mozgásállapot-változással járó kölcsönhatásokat.
- Értelmezze a tömeg fogalmát.
- Ismerje a sűrűség fogalmát, tudja összehasonlítani a testek sűrűségét.
- Ismerje az erőhatás, erő fogalmát, jelét, mértékegységét, tudja értelmezni az iránymennyiség fogalmát.
- Ismerje a különféle erőhatásokat, erőábrázolásokat. Az erő forgató hatását.

- Ismerje fel a hatás–ellenhatás törvényét, az erő–ellenelő fogalmát. Az egy kölcsönhatásban fellépő és az egy testet érő erők megkülönböztetése néhány egyszerű köznapi jelenség alapján.
- Ismerje a súrlódást és közegellenállást, mint a mozgásokat befolyásoló tényezőket.
- Sűrűséggel és forgatónyomatékkal kapcsolatos egyszerű feladatok megoldása.

A NYOMÁS

- Ismerje a nyomóerő, a nyomott felület és a nyomás fogalmát, jelét, mértékegységét, kiszámítását.
- Folyadékok és gázok nyomását értelmezze, anyagszerkezeti alapokon történő magyarázatát ismerje.
- Arkhimédész törvényének felismerése kísérletek alapján, értelmezze a felhajtóerőt.
- Elemesse az úszás, merülés, lebegés jelenségét sűrűségviszonyokkal.
- Magyarázza el a hajszálcsovesség, közlekedőedények szerepét az élő- és élettelen világban, ill. a környezetvédelemben.

HŐTAN

- A testek változtató-képességét jellemezze kísérletek alapján.
- Tudja az energia fogalmát, jelét, mértékegységét, az energia-megmaradás törvényének érvényesülését a hétköznapi élet különböző folyamataiban, például egyszerű gépek alkalmazásakor.
- Tudja a munka, teljesítmény, határfok fogalmát, mértékegységét és kiszámítási módját.
- A belsőenergia és a fűhő fogalmát tudja meghatározni.
- Tudja értelmezni a hőjelenségeket (hőtágulás, hőterjedés) különböző halmazállapot esetén az anyagszerkezeti ismeretek felhasználásával.

Kémia

- A tanuló ismerje a halmazállapot változásokat, tudja, hogy ezeket a változásokat energiaváltozások kísérik.
- Ismerje környezetünk anyagait, (levegő, víz) azok összetételét, felismerje a környezetvédelem jelentőségét.
- Ismerje a víz összetételét.
- Az elvégzett tanulói kísérleteket szóbeli utasítás vagy leírás alapján mutassa be.
- Tudja, hogy a megismert anyagoknak változásoknak mi szerepük a mindennapi életben.
- Ismerje a keverék és vegyület fogalmát. Tudjon példákat mondani.
- Ismerje a keverékek, oldatok szétválasztásának módjait, ismerje az égés feltételeinek módjait, fajtáit, a tűzoltás módját ismerje és tudja alkalmazni az iskola tűzriadó tervét.
- Legyen képes a tudományos irodalom használatára, tudjon az adott tananyaghoz kiegészítéseket keresni az interneten.

Biológia

- Ismerje fel a tanuló a tanult élőlényeket kép, vagy rajz alapján és tudja legjellemzőbb tulajdonságaikat.
- Tudja a tanult élőlényeket az élőhelyüknek megfelelő kontinensen elhelyezni.
- Tudjon minden tanult életközösségben legalább egy táplálékláncot készíteni.
- Ismerje a nevezetes szélességi köröket és az általuk határolt éghajlati öveket.
- Tudjon különbséget tenni az éghajlati övek és éghajlati területek között, és jellemezni azokat.
- Legyen tisztában az alapvető környezetvédelmi fogalmakkal és a környezetszennyezés megelőzésének módjaival.

Földrajz

- A tanuló legyen képes az egyes kontinensek, tájak, országok természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit bemutató képek, ábrák, adatok elemzésére, tanári irányítás alapján alapvető összefüggések felismerésére.
- Tudja megadott szempontok alapján bemutatni az egyes kontinenseket, tipikus tájait, legfontosabb országait.
- Ismerje fel a természeti és társadalmi környezet alapvető összefüggéseit.
- Legyen képes különböző térképi és egyéb földrajzi tartalmú információk felhasználására a témákhoz kapcsolódóan.

- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.

Ének-zene

- Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt (egyszólamú és többszólamú anyag) emlékezetből énekelnek kifejezően és stílusosan csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az ismert zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 30 alkotás) megismerték, a halott műveket (min. 10 alkotás) jellemző részleteik alapján felismerik.

Vizuális kultúra

- Érzelmek, hangulatok megfogalmazása egyéni szín- és formavilágban. A kifejezésnek megfelelő kompozíció használata. Személyes gondolatok, érzelmek vizuális megjelenítése a vizuális kifejezés alapvető eszközeinek segítségével. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- A megfigyelt jelenségek, műalkotások formai és színviszonyainak értelmezése vizuális és verbális módszerekkel. A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- Pontosan értelmezhető információközlések képes és rajzos használati utasítások megfogalmazásával, kivitelezésével (pl. kitalált, „képtelen tárgyról”) a különféle jelentésmódok, ábrázolások megfigyelésének céljával.
- Mozgások megfigyelése, megjelenítése. Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése.
- A verbális és a vizuális kommunikáció közötti lényegi különbségek felismerése és megfogalmazása kreatív gyakorlatok tanulásaiból levonva (pl. képek szóbeli leírásával, „közvetítésével” történő rekonstruálással).
- Mozgóképi szövegek (pl. filmetűdök, reklámok, klipek, előzetesek, animációs filmek) megfigyelése és elemzése annak tudatosítása céljából, hogy melyek a figyelemirányítás, kiemelés eszközei (legfontosabb motívumok ismétlése, közelkép, fény/szín, zenei hangsúlyok, kameramozgások, váltakozó beállítások tempója).
- Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalakítás (pl. saját amulett, egyszerű repülő eszköz) a vizuális felmérésből, megismerésből származó elemző tapasztalatok (pl. rajzos felmérés) alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.
- Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra a toleranciáért, falfestmény az iskola ebédlőjébe).
- Tárgyak, épületek összehasonlító elemzése a történeti változást vagy a földrajzi elhelyezkedést jól szemléltető szempontok szerint (pl. anyaghasználat, funkció).

Informatika

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerjen meg különböző informatikai környezeteket;
- ismerje és tudja használni egy operációs rendszer, valamint a számítógépes hálózat alapszolgáltatásait;
- ismerje az informatikai eszközökkel kapcsolatos függőség néhány jellemzőjét, legyen képes tenni a függőség kialakulása ellen;
- tudja megkülönböztetni a számítógép és egyéb informatikai eszközök főbb részegységeit;
- ismerje a legfontosabb perifériák működési elveit;

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon különböző típusú dokumentumokba különböző objektumokat beilleszteni;
- tudjon szöveget, képet, rajzot is tartalmazó dokumentumot minta vagy leírás alapján elkészíteni;
- tudjon médiaelemeket minta vagy leírás alapján elkészíteni;

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes megkeresni a kívánt információt;
- legyen képes az információ értékelésére;
- legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és a védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
- a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;

Technika, életvitel és gyakorlat

- A természet törvényeinek ismerete, gazdálkodás a természeti erőforrásokkal.
- Az információtárolás és továbbítás eszközeinek használata.
- A munkavégzéshez szükséges anyagok, az átalakításhoz szükséges szerszámok és gépek kiválasztása, balesetmentes és szakszerű használata.
- Mérés milliméter pontossággal.
- Egyszerű műszaki rajzok készítése.
- Tárgyak felismerése vetületek alapján.
- A makett és a modell szerepe.
- Logikai áramkörök értelmezése.
- A biztonságos közlekedés alkalmazása.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.
- Az egészséges életmód ismeretei.
- Egyszerű háztartási munkák gyakorlati végzése.
- Családi gazdálkodás összefüggései.

Testnevelés és sport*Rendgyakorlatok*

- Értse a rendgyakorlatok jelentőségét.
- Fegyelmezetten tudja követni az utasításokat.

Gimnasztika és prevenció

- Tudjon 8-10 gyakorlattal bemelegíteni.
- Mutasson saját magához mérten fejlődést az év során.

Atlétika

- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes: a fiú: 8 percig, a lány: 6 percig futni.
- Önmagához mérten fejlődjön ugróügyessége.
- Helyből távolugrásban a fiú legalább 160 cm-es, a lány 140 cm eredményt érjen el.
- Kislabdahajításban a fiú legalább 20 m, a lány 18 m-es eredményt érjen el.

Torna

- Legyen képes egy-egy elem bemutatására, szükség szerint segítségadással.
- Koordinációs készség fejlesztése.
- 2-3 elem összekapcsolása, kartartások.

Testnevelés és sportjátékok

- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Ismerje az adott sportjáték játékszabályait, és azokat alkalmazza a különböző taktikai elemeknél.

Felmérések

- Mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

8. ÉVFOLYAM

Magyar nyelv és irodalom

- A köznyelv, a tanult szaknyelv, a társalgás és a szleng szókészletében meglévő eltérések felismerése és a kommunikációs helyzetnek megfelelő használatuk.
- A szöveg értő befogadását biztosító olvasás, különféle műfajú szövegek kifejező felolvasása, memoriterek elmondása.
- A tanulmányokhoz szükséges eszközszintű íráskészség, jól olvasható esztétikus írás.
- A feldolgozott művekről, olvasmányélményekről, színházi előadásról összefoglalás készítése a témának, a kommunikációs alkalomnak megfelelő stílusban felelet vagy rövid írásos beszámoló formájában.
- A megismert műfajok stíluseszközeinek megnevezése tárgyszerűen a tanult szakkifejezésekkel, jellemzésük példákkal.
- Az olvasott művekben megjelenített emberi problémák bemutatása önálló véleménynyilvánítással.
- Ismeretek a magyar irodalom nagyobb korszakairól (reformkor, a XX. század első és második fele), néhány alkotó portréja, az olvasott művek elhelyezése a korban.
- A leíró nyelvtani ismeretek rendszerezése: hangtani, szó- és alaktani, jelentéstani, mondattani jelenségek fogalmi szintű megnevezése, elemzése egyszerűbb esetekben.
- Mondattani nyelvhelyességi ismeretek alkalmazása szóban és írásban.
- Az idézés, a párbeszéd, a központosítás helyesírása.
- Tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, helyéről a világ nyelvei között.
- Jártasság az önálló könyvtári munkában.

Idegen nyelv

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasításokat;
- megérti az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdéseket és kijelentéseket;
- felismeri a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavakat, szó- és beszédfordulatokat, és ezekből következtet a szövegek témájára, tartalmára;
- követi az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetét;
- képes a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrésére az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva;
- egyre önállóbban alkalmaz néhány, a megértést segítő alapvető stratégiát.

Beszédkésztség

Szóbeli interakció

A tanuló

- kommunikálni tud egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal;
- kérdést tud feltenni kiszámítható, mindennapi helyzetekben, választ ad a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszédet folytat;
- megteszi az első lépéseket a célnyelv spontán módon történő használata útján;
- egyre több kompenzációs stratégiát alkalmaz tudatosan a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében;
- törekszik a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.

Összefüggő beszéd

A tanuló

- képes saját magáról és közvetlen környezetéről röviden, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggően beszélni;
- be tudja mutatni munkáját egyszerű nyelvi eszközökkel;
- el tud mesélni rövid, egyszerű történeteket;
- meg tud fogalmazni egyszerű állításokat, összehasonlításokat, magyarázatokat, indoklásokat;
- használ egyszerű nyelvtani szerkezeteket és mondatfajtaikat;

- összekapcsolja a szavakat, szócsoportokat, egyszerű cselekvéseket, történéseket lineáris kötőszavakkal, és kifejezi az ok-okozati összefüggéseket;
- alkalmazza a megértést segítő legfontosabb stratégiák;
- alkalmazza a célnyelvi normához közelítő kiejtést, intonációt és beszédtempót.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- megérti az ismerős témákról szóló rövid szövegeket;
- megtalálja az alapvető információkat az egyszerű, hétköznapi szövegekben;
- megérti az életkorának megfelelő témájú autentikus szövegek lényegét, képes a szövegekből az alapvető információk kiszűrésére;
- elvégzi az olvasott szövegekre vonatkozó feladatokat;
- kreatívan használja a készségét az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez;
- egyre tájékozottabb a célnyelvi kultúráról;
- érdeklődése fokozódik a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt

Íráskészség

A tanuló

- összefüggő mondatokat ír a közvetlen környezettel kapcsolatos témákról;
- az írást kommunikációs eszközként használja az egyszerű interakciókban;
- képes a gondolatok kifejezésére egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban;
- a nyelvismeret kreatívan alkalmazza egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról;
- felismeri és követi az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeit.

Matematika

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelzésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanult alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képeinek szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Erkölcstan

- A tanulók érzékké válnak, hogy az ember egyszerre biológiai és tudatos lény, akit veleszületett képességei alkalmassá tesznek a tanulásra, mások megismerésére és önmaga vizsgálatára.
- Legyen képes reflektálni saját maga és mások gondolataira, motívumaira és tetteire.
- Ismerje életkorának megfelelő szinten önmagát, legyen képes reálisan felismerni lehetőségeit a hosszabb távú elképzeléseinek kialakításakor.
- Érezze fontosnak a környezetéhez tartozást, miközben törekedjen megőrizni személyes autonómiáját.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg, ebben kompromisszumokra és ne konfliktusokra törekedjen.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

- A diák tudjon önálló könyvtári munka alapján kiselőadást tartani.
- Tudja, mi történt Európa más régióiban a magyar történelem egy-egy kiemelkedő eseménye idején.
- Legyen képes összefüggéseket találni a történelmi események és a technikai-gazdasági fejlődés legfontosabb állomásai között.
- Tudja a XX. századi magyar és egyetemes történelem legfontosabb fordulópontjait, idejét.
- Tudja ismertetni a demokráciák és diktatúrák legjellemzőbb vonásait.
- Legyen képes néhány jelentős eseményhez kapcsolódó forrást összehasonlítani.
- Ismerje a mai Magyarország közjogi és politikai rendszerének alapelemeit.
- Környezetének, lakóhelyének fontos történelmi eseményeit el tudja helyezni a köztörténet folyamában.

Fizika**ELEKTROMOSSÁG**

- Egy test elektromosan semleges és az anyagszerkezeti magyarázata

- A testek elektromos állapota és fajtái
- Vezetők és a szigetelők közötti különbségek és példák
- Elektromos áram fogalma
- Áramerősség fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége, méréséről pár mondat
- Elektromos áramkör részei, áramirányok
- Feszültség fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége, méréséről pár mondat
- Pár mondat a soros és párhuzamos kapcsolásról
- Elektromos ellenállás fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége
- Egyszerű számításos feladat megoldása az áramerősség, feszültség és ellenállással kapcsolatban

AZ ELEKTROMOS ÁRAM HATÁSAI

- Elektromos munka fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége
- Elektromos teljesítmény fogalma, jele, kiszámítása, mértékegysége
- Elektromos áram hatásai a gyakorlati életben
- Váltakozó áram és egyenáram fogalma
- Egyszerű számításos feladatok az elektromos munka és elektromos teljesítménnyel kapcsolatban

FÉNYTAN

- Fényforrás fogalma, csoportosítása
- Fény terjedési sebessége
- Fény visszaverődésével és a fény törésével kapcsolatos alapvető jelenségek, törvények
- Síktükörben látott kép
- Síktükör, homorú- és domború tükör, domború- és homorú lencse használata a gyakorlati életben
- Tudjanak egyszerű optikai eszközök felsorolni
- Látás feltétele
- Fehér fény és a szivárvány

Kémia

- A tanuló legyen képes kapcsolatot találni a kémia és a mindennapi élet anyagai között.
- Tudja kezelni a periódusos rendszert, ismerje az összefüggéseit, kapcsolatát az atomokat felépítő elemi részecskék között.
- Tudja megmagyarázni az energiaminimumra törekvés alapján a kémiai kötések, a fémes ionos kovalens és a másodrendű kötések lényegét.
- Tudjon példákat mondani az egyes kötéstípusokra.
- Ismerje a fémek, nem fémek félfémek helyét a periódusos rendszerben, tudjon következtetést levonni az elektronszerkezet és a tulajdonság között.
- Ismerje a legfontosabb savak nevét, képletét, tulajdonságait, élettani hatását, felhasználását, de a többi savról is legyenek információi (HCl HNO₃ H₂SO₄).
- Tudja megkülönböztetni a háztartási vegyszereket.
- Tudja melyek a veszélyes és különlegesen veszélyes tisztítószer, rozsdamaró, növényvédő szerek. Ismerje tárolásuk, összeönthetőségük szabályait.
- Leírás alapján mutassa be a tanulókísérleteket, ezek során használja szakszerűen a laboratóriumi eszközöket.
- Alkalmazza a kémiai biztonságról szóló törvényeknek az elvégzett kísérleti anyagaira vonatkozó előírásban.
- Tudja, hogy a megismert anyagoknak változásoknak mi a szerepük a mindennapi életben, ismerje helyes alkalmazásukat – környezet- és egészségkárosító hatásukat.
- Legyen képes a tudományos irodalom korosztályát érdeklő és érintő felhasználására, értelmezésére.

Biológia

- Szerveződési szintek, sejtek és szövetek típusai és azok jellemzői, felismerésük képről.
- A bőr felépítése, rétegei, alkotórészei és ezek feladatai.
- A mozgás szervrendszere, részei, a csontok, izomtípusok, csontkapcsolódások (rajz).
- Anyagcsere: a légzés lényege, mechanizmusa, szervei, légzésszám.

- Az emésztés szervei, szakaszai, emésztőnedvek, tápanyagok, vitaminok.
- A keringés szervei, vérkörök és a szív (rajz), a vér, vércsoportok.
- A kiválasztás szervei (rajz), a szűrlet, a vizelet alkotói, művese.
- Tudósok és felfedezéseik a tananyaghoz kapcsolódóan.

Földrajz

- A tanuló tudja bemutatni az egyes kontinensek és hazánk földrajzi környezetének természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit megadott szempontok alapján.
- Tudja ismertetni az egyes kontinensek és hazánk tájainak természeti és társadalmi-gazdasági jellemzőit különböző térképi információk felhasználásával.
- Ismerje fel a természeti adottságok szerepét, hatását az egyes térségek gazdasági életében. Ismerje hazánk környezeti értékeit.
- Legyen képes önálló információgyűjtésre a megadott szempontok szerint különböző földrajzi-környezetvédelmi tartalmú információhordozókból, és tudja feldolgozni ezeket tanári irányítással.
- Tudja megmutatni térképen és felismerni kontúrtérképen a topográfiai fogalmakat.
- Tudja meghatározni és megfogalmazni földrajzi fekvésüket, kapcsoljon hozzájuk tartalmi jellemzőket.

Ének-zene

- Az énekes anyagból 15 dalt és zenei szemelvényt (egyszólamú és többszólamú anyag) emlékezetből énekelnek kifejezően és stílusosan csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, formai, dallami készségeik és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az ismert és ismeretlen zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák egy-, valamint több szólamban.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, tempójához, dinamikájához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 30 alkotás) megismerték, a halott műveket (min. 10 alkotás) jellemző részleteik alapján felismerik.

Vizuális kultúra

- Látványok, jelenségek asszociatív megjelenítése, kifejező feldolgozása színechtechnikákkal (pl. akvarell, temperafestés, fotókollázs/montázs, pasztell, vegyes technika), különböző színérzet (pl. hideg, meleg), illetve különböző ábrázolási rendszerek (pl. perspektíva, axonometria) használatával.
- Művészeti élmények (pl. zene, mozgás, médiajelenség) vizuálisan értelmezhető megjelenítése önkifejező asszociációs alkotások által síkban, térben, időben (pl. zene hangulatát kifejező festészeti vagy plasztikai megjelenítéssel, talált tárgyakból készített installációval, fotókollázs technikával).
- A legjelentősebb művészettörténeti stíluskorszakok és irányzatok legjellemzőbb műalkotásainak és szimbolikus tárgyainak azonosítása. Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkáiról.
- Időbeni folyamatok értelmezhető megjelenítése. A vizuális kommunikáció különböző formáinak csoportosítása.
- A mozgóképi közlés kettős természetének, azaz egyszerre ábrázoló és reprodukáló alaptulajdonságának megtapasztalása és tudatosítása (pl. mobiltelefonnal rögzített képek vagy híradórészletek tanulmányozása alapján). A dokumentum és a fikció fogalmának magyarázata konkrét példákon keresztül.
- Egyszerű téri helyzetek értelmezése vizuálisan és szövegben. Tárgyakkal, épületekkel kapcsolatos információk gyűjtése. Egyszerű tárgykészítő technikák alkalmazása. Tervvázlatok készítése.
- Tárgytervezés (pl. öltözék kiegészítő, csomagolás), tárgyalakítás (pl. saját amulett, egyszerű repülő eszköz) a vizuális felmérésből, megismerésből származó elemző tapasztalatok (pl. rajzos felmérés) alapján, a gazdaságos anyaghasználat érvényesítésével.

- Mintatervezés megadott cél érdekében (pl. pólóra a toleranciáért, falfestmény az iskola ebédlőjébe).

Informatika

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- tudjon egyszerű táblázatot létrehozni;
- ismerje a diagramok szerkesztésének, módosításának lépéseit;
- tudjon bemutatót készíteni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
- tudjon kódolni algoritmusokat;
- tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
- ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
- legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
- legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
- egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

Technika, életvitel és gyakorlat

- A villamos áram útjának ismerete az erőműtől a fogyasztókig. A lakás villamos berendezéseinek ismerete és helyes használata.
- Alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretek.
- A vezérlés és szabályzás megismerése, áramkörök készítése.
- A közművek (vízvezeték és fűtésrendszere) működésének ismerete.
- Ismerje az információs rendszereket.
- A fenntartható fejlődés problémájának megismerése.
- A közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerés és elhárítása.
- Tudja az egészséget fenyegető veszélyeket elkerülni, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire. Ismerje az egészséges táplálkozás szabályait.

Testnevelés és sport

Rendgyakorlatok

- Értse a rendgyakorlatok jelentőségét.
- Fegyelmezetten tudja követni az utasításokat.

Gimnasztika és prevenció

- Tudjon 8-10, reggeli tornára is alkalmas szabadgyakorlatot, kéziszergyakorlatot tervezni és végrehajtani.
- Mutasson saját magához mérten fejlődést az év során.

Atlétika

- Hajtsa végre az indítás jeleinek megfelelő mozgáselemeket.
- Legyen képes kitartóan futni a fiú: 12 percig, a lány: 9 percig.
- Önmagához mérten fejlődjön ugróügyessége.
- Helyből távolugrásban a fiú legalább 180 cm-es, a lány 160 cm eredményt érjen el.
- Kislabdahajtásban a fiú legalább 30 m, a lány 25 m-es eredményt érjen el.

Torna

- Legyen képes egy-egy elem bemutatására, szükség szerint segítségadással.
- 3-4 elem összekapcsolása, kartartások, érintőjárás, hármaslépés.

Testnevelés és sportjátékok

- Legyen képes aktívan részt venni egy sportjátékban.
- Ismerje az adott sportjáték játékszabályait, és azokat alkalmazza a különböző taktikai megoldásoknál.

Felmérések

- Mutasson fejlődést önmagához viszonyítva.

3.2. számú melléklet:

Ügyeleti rend, az ügyeletes nevelők feladatai:

Az iskolában reggel 7.30-tól 13 óráig, és az órák közti szünetekben tanári ügyelet működik.

Az ügyeletes nevelő köteles a rábízott területre részben a házirend alapján a tanulók magatartását, az épület rendjének, tisztaságának megőrzését, a balesetvédelmi szabályok betartását ellenőrizni.

Az iskolában a tanórák közti szünetekben egyidejűleg 4 ügyeletes nevelő kerül beosztásra.

Az egyes ügyeletes nevelők felelősségi területe az alábbi épületrészekre terjed ki:

alsó szint: 2 fő

középső szint 2 fő

Jó idő esetén, a folyosón 1-1 fő, az udvaron 2 fő ügyeletes nevelő tartózkodik.

7.30 - 8.00 –ig 2 fő nevelő látja el az ügyeletet.

Az 3-4. osztályos *ügyeletes tanulókat* az osztályfőnök határozott időre bízta meg

Feladatai: Gondoskodnak a bejárati és az ebédlő ajtók *nyitásáraól és zárásáraól a tanítási idő megkezdéséig*. Ha bármilyen rendkívüli eseményt, rendellenességet észlel, azt jelenti az ügyeletes tanárnak vagy bármely elérhető pedagógusnak.

3. 3. számú melléklet:

Az iskola tanulóira vonatkozó magatartási elvárások

1. Mindenkiel szemben minden körülmények között udvariasan, tisztelettudóan viselkedjen!
2. Illedelmesen köszönjön! Köszönése a napszak szerint változzék!
Az osztályba belépő nevelőt, felnőtteket felállva köszöntse!
3. Ápolja és tartsa meg környezete és személye tisztaságát, az egészsége védelme érdekében ügyeljen a mosdók, WC-k tisztaságára!
4. Öltözködésében, hajviselésében legyen mértéktartó, festéket ne használjon (haj, ajak, köröm, szem, stb) Megjelenésével ne sértse a közízlést!
5. Lépjen fel a közösségellenes megnyilvánulások (lopás, árulkodás, hazugság), a tanuló teljesítményének lebecsülése, verekedések, durva beszéd, a tiszteletlenség ellen!
6. Ha hiányzás, vagy egyéb komoly ok miatt nem tudott felkészülni, az óra elején jelentse a nevelőnek!
7. Az öltözőkben és a folyosón ne hagyjon értékeket, azt a nevelő utasításának megfelelően helyezze el.
Az öltözőben hagyott értékekért nem vállal felelősséget az iskola.
8. A tanári szobába engedély nélkül ne lépjen be. Illedelmesen kopogjon, és várja meg a kiérkező nevelőt.
9. A tantermekben és a folyosón ne labdázzon, ne fusson! Az udvaron a tanítási órák közötti szünetekben óvakodjon saját és társai testi épségét veszélyeztető játékoktól.

3.4. számú melléklet:

A tornaterem, az öltöző és a szertár használati rendje

- A testnevelés órák és a sportköri foglalkozások során fokozott a balesetveszély, ezért fontos a tanári utasítások pontos követése és az alábbiak betartása:
- Az öltözőbe és a tornaterembe csak az előző osztály távozása után, tanári felügyelettel, esetleg tanári utasítás után mehetsz be.
- Amíg a tanár megérkezik, a feljáró előtt kell várakoznod csendben és fegyelmezetten.
- Az öltözőben az év elején kijelölt helyeden személyes dolgodat rendben kell hagynod, az öltözői rendet meg kell tartanod.
- Az öltözői tárgyak épségéért az éppen ott öltöző osztály felel. A rongálást azonnal jelentsd tanárodnak!
- Élelmiszert, innivalót a tornatermi folyosóra, öltözőbe, tornaterembe bevinni, fogyasztani tilos! Rágógumizni (az egész iskola területén) tilos.
- Az öltözőben, tornateremben hagyott felszereléseidért, tárgyaidért az iskola felelősséget nem vállal. A talált tárgyakat köteles vagy leadni tanárodnak.
- A mosdókat, WC-t rendeltetésszerűen használd, ügyelj azok tisztaságára, rendjére!
- A testnevelés órán, sportköri foglalkozáson ékszerek, testékszerek, óra viselete balesetveszélyes, ezért tilos. Fülbevalót leragasztva viselhetsz.
- A tornaterembe csak tiszta, nem balesetveszélyes sportöltözékben szabad belépni.
- *Házirendünk szerint a kötelező felszerelés a következő:*
  - Fiúknak egyszínű, gomb és zipzár nélküli rövidnadrág.
  - Lányoknak egyrészes tornaruha, esetleg rövidnadrág.
  - Ezen kívül váltó tornacipő, fehér zokni, fehér póló, hideg időben melegítő, törölköző, szappan.
- Váltócipő használata felmentés esetén is kötelező!
- A hosszú hajadat köteles vagy összefogni, elcsatolni.
- Az öltözőbe csak a sporthoz szükséges felszerelést viheted be.
- Ha felmentett vagy a tanítási órán, akkor is együtt kell lenned az osztályoddal, az órát tartó pedagógus felügyelete alatt.
- A szertárból, tornateremből engedély nélkül semmilyen eszközt nem vihetsz ki.
- A torna- és sportszereket, eszközöket mindig rendeltetésszerűen használd, vigyázz azok épségére! Az okozott kárt köteles vagy megtéríteni.
- Magas szereket csak alászőnyegezve használhatsz.
- Testnevelés óra, sportfoglalkozás után a tornatermet, öltözőket, tornatermi folyosót tisztán, rendben kell hagynod.
- Az öltözői mosdókat, öltözőket csak azok használhatják, akiknek órájuk, sportfoglalkozásuk van.
- A testnevelés óra, sportköri foglalkozások előtt tanárod az öltözőben, az év elején kijelölt helyeden ülve, fegyelmezetten várd.
- A szereket, eszközöket, játékokat használat után a felelősök, esetleg az arra kijelölt tanulók a helyükre kötelesek visszapakolni a szertárba, tornaterembe.
- A tornaterem épségének védelme érdekében a padokat, KTK lapokat, állványokat, gerendát mindkét végét megemelve szállítsd egyik helyről a másikra.
- A zsámolyokat a bőr és szövet védelme miatt úgy rakd egymásra, hogy vagy egymás aljával, vagy ülőlapjával legyen szembefordítva.
- A fálvédő hálófüggönnyt a kapuk mögött összehúzva (esetleg összekötve) kell tartani.
- A kosárpalánkot csak az órát tartó pedagógus kezelheti. Ha a kosárpalánk be van emelve a pálya fölé, akkor a kapukat a terem északi oldalán kell tárolni, a rögzítő csavarjait a palánkon kell elhelyezni.

- A tornaszőnyegek, Polifoam-szőnyegek a terem északi oldalán kerüljenek elhelyezésre.
- A használaton kívüli mászóköteleket a bordásfal mögött kell tárolni. A kötelekre csomót kötni tilos. A köteleket egymással összekötni szintén tilos.
- A tornatermi, öltözői ablakok nyitása, zárása az időjárási viszonyoknak megfelelően történjen. Az utolsó óra, illetve foglalkozás után minden ablakot be kell zárni.

Kiegészítés bérlőknek:

- A tornateremben elhelyezett szőnyegek, Polifoam-szőnyegek, matracok, zsámolyok, svédsekrények, gerenda, mászókötel, tornapad, állvány, KTK lap nem tárgya a bérlésnek, ezeket bérlők nem használhatják. Amennyiben az említett eszközöket, szereket elmozdítják a helyükről, visszapakolni (ugyanúgy, ugyanoda) kötelesek.
- A labdafogó hálók a falat védik, gondoskodni kell helyreigazításukról, amennyiben elmozdulnak.
- A mászókötelek állapotának megőrzése, a tanulók sikeres és balesetmentes kötélmászásának oktatásának érdekében tilos a mászókötelekre csomót kötni, illetve több kötelet összekötni. A köteleket a bordásfal háta mögé befűzve kell elhelyezni.
- Amennyiben az iskolai oktatás során más eszköz a tornateremben marad, azokat a bérlők nem használhatják.
- Ha a tornaterem bérlése során más eszközöket is igénybe kívánnak venni a bérlők, úgy erről írásos megegyezésnek kell történnie az erre jogosultakkal, az eszközök pontos felsorolásával.
- A bérlési szabályok be nem tartása következményeket von maga után.